

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 28-29 listopada 2017 roku
na kierunku
edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzyki muzycznej
prowadzonym
na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu
Uniwersytetu im. A.Mickiewicza w Poznaniu

Warszawa, 2017

Spis treści

<i>1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu</i>	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
<i>2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku</i>	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
<i>3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej</i>	6
<i>4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej</i>	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	
7	
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	30
Dobre praktyki	30
Zalecenia	31
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	33
Dobre praktyki	34
Zalecenia	34
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	35
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	36

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	40
Zalecenia	40
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	43
Dobre praktyki	43
Zalecenia	43
8..... <i>Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny</i>	44
<i>Załączniki:</i>	45
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	45
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	46
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	49
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	59
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).....	61
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	63
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	64

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr.hab.Joachim Pichura, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Swoboda – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Krystian Kielb – ekspert PKA
3. mgr Łukasz Łukomski - ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Michał Klimczyk - ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” prowadzonym na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2011/2012, przyznając ocenę pozytywną (Uchwała Nr 1037/2011 Prezydium PKA z dnia 8 grudnia 2011 r.) oraz stwierdzając, że Uczelnia podjęła skuteczne działania naprawcze stosownie do zaleceń Prezydium PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Wydziału. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni oraz Wydziału, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki, a także z przedstawicielami Biura Karier. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego i drugiego stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar sztuki Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina sztuk muzycznych, dyscypliny: dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki, dziedzina nauk społecznych dyscyplina-pedagogika <i>(Uczelnia przyporządkowała nieprawidłowo pedagogikę jako dziedzinę nauk humanistycznych)</i>	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	I stopień – 6 semestrów/180 ECTS II stopień – 4 semestry/120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Muzyka organowa i sakralna, Dyrygentura chóralna, Muzyka estradowa – instrumentalna, wokalna,	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat/magister sztuki	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	20	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	74	19
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	I stopień 2035 II stopień 915	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	<i>w pełni</i>
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	<i>w pełni</i>
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	<i>w pełni</i>

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

.....

.....

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1 Koncepcja kształcenia

1.2 Badania naukowe w dziedzinie sztuki związanej z kierunkiem studiów

1.3 Efekty kształcenia

1.1.

Koncepcja kształcenia opracowana i wdrożona do realizacji na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu wykazuje zgodność z misją i strategią rozwoju uczelni, ujętą w dokumencie *Strategia rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na lata 2009-2019*, znowelizowaną w roku 2013 (Poznań, listopad 2013). W dokumencie tym misję uczelni wywiedziono z pięciu naczelných idei:

- patrząc w przyszłość nie zapominajmy o tradycji,
- jesteśmy silni jednością badań i kształcenia,
- jesteśmy częścią Wielkopolski, Polski, Europy i świata,
- kształcimy elity życia społecznego i gospodarczego,
- naszym obowiązkiem jest kształtowanie dziedzictwa kulturowego.

Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* prowadzonym na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu UAM opiera się na modelu interdyscyplinarnym, łączącym treści obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscyplin: *dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki z treściami obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscypliny pedagogika*².

W oparciu o treści wywiedzione z wymienionych powyżej dyscyplin określono efekty kształcenia, których realizacja winna doprowadzić do ukształtowania sylwetki absolwenta, z rozbudowanym wachlarzem kompetencji merytorycznych, o *twórczej, krytycznej i tolerancyjnej osobowości*. W koncepcji tej istotną rolę odgrywa spójność rozwoju kompetencji artystycznych i pedagogiczno-psychologicznych. Na ocenianym kierunku kształcą się animatorów i instruktorów muzyki, a zarazem pedagogów, przygotowanych do prowadzenia działalności pedagogicznej w placówkach oświatowych, uprawiania działalności artystycznej, zwłaszcza w zakresie niektórych obszarów tzw. muzyki estradowej oraz

² Afiliacji do obszarów dokonano na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. 2011 nr 179 poz. 1065). W raporcie samooceny wskazano jako obszar „nauki humanistyczne”, jako dziedzinę i dyscyplinę „pedagogika”, co nie jest zgodne z aktualnie obowiązującym stanem prawnym.

animacyjnej w amatorskim ruchu muzycznym, instytucjach kultury, w instytucjach branżowych związanych z daną specjalnością. Wyrażna jest pro jakościowa orientacja koncepcji kształcenia ocenianego kierunku wyrażona powiązaniem tej ostatniej ze strategią i polityką jakości uczelni i jednostki oraz pełnym otwarciem *na* postęp w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych oraz dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej, z których kierunek się wywodzi. Wyrazem owego otwarcia na postęp jest m. in. obecność w koncepcji kształcenia treści odwołujących się do najnowszych zdobyczy wiedzy i doświadczeń praktycznych związanych z dziedziną sztuk muzycznych, dyscyplinami *dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki* oraz *dziedziną nauk społecznych, dyscypliną pedagogika*. Otwarcie na postęp widoczne jest także w obecnym założeniu zapewnienia kształconym na ocenianym kierunku studentom dostępu do najnowocześniejszej infrastruktury, aparatury badawczej, w tym instrumentarium, najnowszych wersji oprogramowania. Istotnym elementem polityki jakości jest dbałość o powierzanie prowadzenia zajęć dydaktycznych artystom i pedagogom czynnym zawodowo, o rozpoznawalnym dorobku artystycznym i naukowym, a także uznanym autorytecie dydaktycznym. Kolejnym ważnym elementem pro jakościowej orientacji koncepcji kształcenia jest stosowanie, w szczególności do kluczowych przedmiotów kierunkowych, form kształcenia opartych na relacji mistrz – uczeń, choć nie zawsze w wystarczającym dla realizacji celów wymiarze, o czym w dalszej części opracowania. Cennym elementem kultury jakości ocenianego kierunku jest m. in. utrzymywanie żywych, szerokich relacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, co sprzyja monitorowaniu i podnoszeniu jakości kształcenia. Niezwykle istotną rolę odgrywają zarówno uczelniane, jak i wydziałowe mechanizmy ewaluacji. Istotną determinantą rozwoju koncepcji kształcenia ocenianego kierunku jest dynamika rynku pracy, stąd też sugestie płynące ze spotkań z Radą Programową w konkretny sposób wpływają na modyfikację koncepcji np. w zakresie oferty programowej, dotyczącej specjalności, konkretnych przedmiotów, czy praktyk zawodowych. Jednostka przedstawiła dokumentację potwierdzającą udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych np. przedstawicieli pracodawców, w procesie ustalania koncepcji kształcenia. Bardzo czytelny jest udział tych ostatnich w realizacji koncepcji oraz planowaniu jej rozwoju. Udział ten widoczny jest także w różnych formach podejmowanej przez jednostkę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, o czym mowa w dalszej części niniejszego raportu (patrz – Kryterium 5). Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów z jednej strony oraz interesariuszy zewnętrznych, w tym potencjalnych pracodawców, z drugiej strony, oceniany kierunek zarówno na poziomie studiów I stopnia, jak i na poziomie studiów II stopnia oferuje kształcenie w ramach specjalności, określonych jako: *dyrygentura chóralna, muzyka estradowa, muzyka organowa i sakralna*. Ze względu na ogólnoakademicki profil kierunku studenci na obu poziomach kształcenia włączani są w działalność naukową i artystyczną prowadzoną na Wydziale, zgodnie z dziedziną sztuki i dyscyplinami artystycznymi oraz dziedziną nauki i dyscypliną naukową, do których odniesiono efekty kształcenia. Stale podejmowane działania na rzecz internacjonalizacji procesu kształcenia, mają bez wątpienia korzystny wpływ zarówno na realizację, jak i plany rozwoju koncepcji kształcenia, o czym mowa w dalszej części niniejszego raportu (patrz – Kryterium 6). Przyjęta dla wizytowanego kierunku *koncepcja kształcenia* uwzględnia wzory i doświadczenia krajowych

i zagranicznych ośrodków akademickich, np. wzory stosowane w Uniwersytecie w Niszu (Serbia). Jak wskazywano powyżej koncepcja kształcenia ocenianego kierunku zakłada spójność rozwoju kompetencji artystycznych i pedagogiczno-psychologicznych z umiejętnością znalezienia się na współczesnym rynku pracy. Fakt ten uznać należy za istotny walor koncepcji kształcenia. W uczelniach zagranicznych, prowadzących kształcenie na tym kierunku, dominuje model kształcenia zindywidualizowanego, wychodzącego naprzeciw oczekiwaniom społecznym (kreowanie amatorskiego ruchu muzycznego). Wzorce stosowane na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu są zbliżone w treściach i formie do stosowanych w krajach Unii Europejskiej, np. model kształcenia w ramach przedmiotu głównego jakim jest dyrygowanie. Trzydziestoletnia już historia kierunku prowadzonego w UAM pozwoliła na wprowadzenie do koncepcji kształcenia elementów indywidualizujących zarówno w zakresie efektów kształcenia, programu studiów, jak i samej organizacji procesu kształcenia.

Dzięki komplementarności koncepcji kształcenia z rozwiązaniami stosowanymi w innych uczelniach absolwenci kierunku na poziomie studiów I stopnia mają możliwość kontynuacji studiów na poziomie studiów II stopnia nie tylko na macierzystym Wydziale, ale i na wydziałach prowadzących ten kierunek w innych uczelniach, w tym w uczelniach artystycznych. Koncepcja kształcenia akcentuje ponadto współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W tym sensie jej wyraźna prostudencka orientacja spleta się z uwzględnieniem potrzeb otoczenia, w szczególności rynku pracy. Ważnym miernikiem potwierdzających słuszność przyjętych w ramach koncepcji kształcenia założeń są z jednej strony pozytywne opinie studentów i absolwentów kierunku, z drugiej natomiast liczba absolwentów podejmujących studia II stopnia oraz liczba absolwentów pracujących zawodowo i uzyskujących sukcesy w aktywności zawodowej.

1.2.

W prowadzącej oceniany kierunek Jednostce aktywność badawczo-artystyczna związana jest przede wszystkim z dziedziną sztuk muzycznych (dyscypliny: dyrygentura, instrumentalistyka, prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki), którą uzupełniają badania w obszarze nauk humanistycznych (dyscyplina: nauki o sztuce) i nauk społecznych (dyscyplina: pedagogika). Aktywność ta przejawia się w organizowaniu i uczestnictwie w sesjach naukowych, konferencjach, w aplikowaniu projektów naukowo – badawczych, publikowaniu monografii, skryptów oraz umieszczaniu wyników badań w wydawnictwach naukowych Wydziału i w innych ośrodkach akademickich. Problematyka badawcza dotyczy między innymi takich zagadnień jak: dydaktyka muzyki na kolejnych etapach edukacji, współczesne systemy wychowania muzycznego, kompetencje nauczyciela muzyki w zmieniającym się świecie czy interpretacja dzieła muzycznego. W działaniach badawczo-artystycznych, realizowanych na omawianym kierunku mają swój udział również studenci, których projekty artystyczne realizowane i prezentowane w kraju i zagranicą zdobywają liczne nagrody.

1.3.

Efekty kształcenia, których uzyskanie zakładane jest dla *kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* zawarte są w Uchwale nr 341/2011/2012 Senatu UAM z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu. W załączniku nr 3 powyższej uchwały określono efekty kształcenia dla ocenianego kierunku dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, a w załączniku nr 4 dla studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Opisują one – w sposób kompleksowy i spójny – kompetencje, do uzyskania których prowadzi realizacja programu kształcenia. Wymiar merytoryczny efektów kształcenia wykazuje ścisły związek z obszarami wiedzy i doświadczeń artystycznych, dziedziną sztuki i dziedziną nauki oraz dyscypliną nauki i dyscyplinami artystycznymi, będącymi podstawą koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku oraz z badaniami naukowymi i twórczą pracą artystyczną realizowaną w jednostce.

Do kierunkowych efektów kształcenia należą na studiach I st. m.in.: efekty związane z metodami pracy z różnymi rodzajami zespołów wokalnych (K_W09, K_U01, K_K06), projektowaniem zajęć muzycznych i współczesnymi systemami wychowania muzycznego (K_W13, K_U15, K_U16), zasadami funkcjonowania zespołów wokalnych w instytucjach kultury (K_W09, K_U01, K_K06), na studiach II st. m. in. efekty związane z: analizą i teoretyczną interpretacją dzieła muzycznego, ze szczególnym uwzględnieniem elementów dzieła muzycznego i ich zmiennej roli na przestrzeni dziejów muzyki (K_W04 K_U05, K_U09, K_K08), metodami pracy z różnymi rodzajami zespołów instrumentalnych i wokально-instrumentalnych (K_W09, K_U03, K_U04, K_K04), ustalaniem procedury postępowania badawczego w pedagogice – zwłaszcza w pomiarze jakości pracy w edukacji szkolnej i pozaszkolnej (K_W12, K_U08, K_K07). W zakresie kompetencji językowych efekty kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie na studiach I stopnia – poziomu B2, na studiach II st. – poziomu B2+. Dokonana podczas wizytacji analiza opisu efektów kształcenia potwierdza fakt trafnego odniesienia efektów do *obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscyplin: dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka oraz kompozycja i teoria muzyki, a także do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscypliny pedagogika.*

Zapewniono spójność efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku z efektami obszarowymi I i II poziomu studiów o profilu ogólnoakademickim, co pozwala studentom na uzyskanie kompetencji właściwych dla tego poziomu kształcenia w obszarze sztuki oraz w obszarze nauki. Efekty kształcenia – dla studiów I stopnia na poziomie podstawowym, a dla studiów II stopnia na poziomie pogłębionym i uszczegółowionym – sformułowano dla modułów kształcenia: ogólnego, podstawowego, kierunkowego i modułu kształcenia nauczycieli oraz modułów specjalnościowych (muzyka organowa i sakralna, muzyka estradowa – instrumentalna, wokalna, dyrygentura chóralna) są one zgodne z koncepcją kształcenia oraz planami rozwoju kierunku. W opisie efektów kształcenia studiów I stopnia uwzględniono pełny zakres efektów kształcenia zawartych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych

w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131). Absolwent posiada kompetencje w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencje społeczne z zakresu dyscyplin, dziedzin i obszarów, w których afiliowano kierunek, jest przygotowany merytorycznie do samodzielnej działalności artystycznej np. w niektórych obszarach tzw. muzyki estradowej, prowadzenia zajęć muzycznych i animacyjnych w ruchu amatorskim oraz w szkolnictwie ogólnokształcącym. Realizując efekty przedmiotów modułu kształcenia nauczycieli zostaje wyposażony w wiedzę psychologiczną, pedagogiczną i inne kompetencje z zakresu nauk społecznych, określonych dla kierunku, dysponuje wiedzą z zakresu dydaktyki i metodyki muzyki, popartą doświadczeniem zdobywanym podczas praktyk pedagogicznych i zawodowych. Na studiach I stopnia określono 13 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 16 – w zakresie umiejętności praktycznych i 8 – w zakresie kompetencji społecznych, na studiach II stopnia – odpowiednio 14, 10, 8.

Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla modułów zajęć tworzących program studiów, o których mowa powyżej, w tym dla praktyk zawodowych, są rozwinięciem i pogłębieniem efektów ustalonych dla ocenianego kierunku. Ich opisy sformułowane zostały w sposób jasny, logiczny i zrozumiały, co umożliwia wytworzenie w umyśle odbiorcy właściwego wyobrażenia, dzięki czemu możliwa staje się zgodna z intencją twórców interpretacja. W sposób właściwy określono poziom trudności osiągania efektów, zakres wiedzy, którą należy osiągnąć i można ją ocenić, trafnie sprecyzowano umiejętności, które należy nabyć i można je ocenić. W przypadku efektów kształcenia dla studiów II stopnia uwzględniono efekty związane z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami twórczymi, w tym badawczymi i artystycznymi oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej oraz w niektórych formach aktywności artystycznej w zakresie obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscyplin: *dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka, kompozycja i teoria muzyki* oraz obszaru *nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscypliny pedagogika* wskazanej jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku. Ponadto uwzględniono efekty w zakresie znajomości języka obcego na poziomie B2+ Podczas wizytacji zespołu oceniającego stwierdzono koherencję pomiędzy efektami kształcenia dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Analiza programu kształcenia, w tym planu studiów, potwierdza realną możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów, a także możliwość monitorowania stopnia osiągnięcia efektów przez studentów. Oryginalną cechą zbioru efektów kształcenia stworzonych dla wizytowanego kierunku jest ich szeroki zakres. Fakt ten wydaje się spójny z koncepcją kształcenia specjalisty edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w której duży nacisk położono nie tylko na doskonalenie kompetencji specjalistycznych (kształcenie kierunkowe), ale także na rozwój kompetencji generycznych (kształcenie ogólne oraz kształcenie w zakresie przedmiotów podstawowych).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia ocenianego kierunku wykazuje ścisły, organiczny związek z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki. Mocnymi jej stronami jest orientacja pro jakościowa, wyrażona na wiele sposobów, na co wskazywano w analizie. Uwzględnienie postępu w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych, z których kierunek się wywodzi, skupienie na potrzebach studenta, także w kontekście jego losów jako absolwenta, w powiązaniu z potrzebami otoczenia, w tym z uwzględnieniem przygotowania do aktywności na rynku pracy oraz uwzględnienie wzorców i doświadczeń zarówno krajowych, jak i zagranicznych, to mocne filary koncepcji. Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszarów wiedzy i doświadczeń artystycznych odpowiadających obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany. i obejmują w szczególności swym zakresem zagadnienia dotyczące edukacji muzycznej, chóralistyki i prowadzenia zespołów oraz muzyki kościelnej. Wyniki badań i efekty twórczych prac artystycznych były wykorzystywane na etapie projektowania programu kształcenia na ocenianym kierunku, a w sposób stały wykorzystywane są zarówno w jego realizacji, jak i doskonaleniu

Wymiar merytoryczny efektów kształcenia trafnie odniesiono do obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, dyscyplin: dyrygentura, instrumentalistyka, wokalistyka oraz kompozycja i teoria muzyki, a także do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk społecznych, dyscypliny pedagogika, zapewniając spójność efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku z efektami obszarowymi I i II poziomu studiów o profilu ogólnoakademickim, co pozwala studentom na uzyskanie kompetencji właściwych dla tego poziomu kształcenia w obszarze sztuki oraz w obszarze nauki.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Przeprowadzić konwalidację uchwały nr 341/2011/2012 Senatu UAM z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu poprzez jej dostosowania do aktualnych wymogów prawnych w zakresie nieprawidłowej kwalifikacji dyscypliny pedagogika, czego konsekwencją jest nieprawidłowa afiliacja kierunku do obszaru kształcenia.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1 Program i plan studiów – dobór treści i metod kształcenia
- 2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się.

2.1

Program i plan studiów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających I i II poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscyplin artystycznych oraz dyscypliny naukowej, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań oraz twórczych prac artystycznych związanych z kierunkiem studiów. Moduły zajęć w ramach planu studiów wyodrębniono poprawnie, właściwie określono ich wymiar w czasie oraz oszacowano nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów kształcenia dla danego modułu, mierzonego liczbą punktów ECTS.

Za zgodna ze specyfiką kierunku uznać należy również proporcję pomiędzy godzinowym wymiarem zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, w stosunku do pracy własnej określonej dla programu ocenianego kierunku oraz modułów i przedmiotów tworzących program studiów.

Program studiów I stopnia (6 semestrów, 180 ECTS) obejmuje następujące moduły: kształcenia ogólnego (27 ECTS), kształcenia podstawowego (41 ECTS), kształcenia kierunkowego (49 ECTS), kształcenia nauczycieli 27 (ECTS) oraz moduł specjalnościowy (36 ECTS). Program studiów II stopnia (4 semestry, 120 ECTS) obejmuje: moduł ogólny (27 ECTS), podstawowy (35 ECTS), kierunkowy (34 ECTS) oraz specjalnościowy (24 ECTS). W każdym semestrze student zobowiązany jest do uzyskania 30 punktów ECTS. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% (studia I st. – 68 ECTS: moduł specjalnościowy 36, seminarium dyplomowe 10, język obcy 10, praktyki pedagogiczne – przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym 10, praktyki zawodowe/dyrygenckie 2; studia II st. – 50 ECTS: moduł specjalnościowy 24, seminarium magisterskie 20, język obcy 4, praktyki 2).

W formie e-learningu prowadzone są następujące przedmioty: psychologia rozwojowa, wybrane zagadnienia ergonomii i bhp w szkole, edukacja informacyjna i źródłowa. Modułom zajęć, związanym z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie sztuk muzycznych oraz dziedzinie nauk społecznych przypisano na studiach I st. 163 ECTS, na studiach II st. – 116 ECTS. Trafność doboru oraz zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych, a także sekwencja modułów zajęć dydaktycznych zawarta w planie studiów jest logiczna i przekonująca. Formy zajęć, liczba godzin oraz liczebność grup studenckich uwzględniają specyfikę kierunku. Formy zajęć dydaktycznych obejmują wykłady, ćwiczenia, seminaria – w proporcjach: studia stacjonarne I st. – wykłady 18,64%, ćwiczenia 79,91%, seminarium 1,45%; studia stacjonarne II st.: wykłady 4,92%, ćwiczenia 81,97%, seminarium 13,11%;

studia niestacjonarne I st. – wykłady 20,95%, ćwiczenia 76,03%, seminarium 3,02%; studia niestacjonarne II st. – wykłady 8,33%, ćwiczenia 66,67%, seminarium 25%.

Program studiów wykazuje pełną koherencję z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131), uwzględniając zarówno treści w zakresie wiedzy merytorycznej i metodycznej, wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przygotowania w zakresie stosowania technologii informacyjnej, poziomu znajomości języka obcego, jak i w zakresie czasu trwania studiów oraz wymiaru i sposobu organizacji praktyk pedagogicznych.

Analiza dokumentacji dokonana podczas wizytacji pozwoliła stwierdzić:

- zgodność treści kształcenia ze standardami kształcenia przygotowującymi do wykonywania zawodu nauczyciela,
- zgodność czasu trwania kształcenia i szacowanego nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS określonego dla programu studiów z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia,
- zgodność planu studiów z minimalną liczbą godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS przypisanych poszczególnym modułom zajęć, z formami oraz sekwencją zajęć określonymi w standardach kształcenia,
- zgodność wymiaru, liczby punktów ECTS przypisanej do praktyk, doboru miejsc ich odbywania oraz terminu realizacji praktyk z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia.

Stosowane metody kształcenia są uzależnione od specyfiki przedmiotu, zorientowane na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności nie tylko przygotowują studentów do udziału w twórczej pracy artystycznej prowadzonej w jednostce, ale i udziału tego wymagają, sprzyjają indywidualizacji w nauczaniu, uwzględniają indywidualne kompetencje oraz służą zdobywaniu umiejętności pracy w grupie. Podczas realizacji przedmiotów zakładających uzyskanie efektów kształcenia wpisujących się w dyscypliny artystyczne, wykorzystywane są różnorodne metody, m. in. podające, oglądowe, problemowe oraz praktyczne, uwzględniające wysoką samodzielność w pracy studentów. W ramach seminarium dyplomowego, przygotowującego do badań oraz seminarium magisterskiego stosuje się metody problemowe, rozwijające umiejętność analizy, syntezy oraz selekcji materiału, służące formułowaniu problemów badawczych, rozwijaniu umiejętności doboru metod i narzędzi badawczych, opracowaniu i prezentacji wyników badań. Metody kształcenia związane z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z efektami kształcenia w tym obszarze, ze szczególnym uwzględnieniem metod aktywizujących, projektów twórczych.

Analiza wielkości grup studenckich potwierdziła, że ich liczebność jest zgodna z regulacją obowiązującą w UAM w tym zakresie, określoną w Uchwale nr 230/2014/2015 Senatu UAM z 25 maja 2015 r. Przedmioty artystyczne prowadzone są w grupach od 2 do 6 osób (z wyłączeniem prowadzonych zbiorowo przedmiotów: *chór, zespoły wokalne z metodyką, szkolne zespoły instrumentalne*). Warto przypomnieć, że dla doskonalenia jakości pracy dydaktycznej istotne znaczenie mają indywidualne formy kształcenia oparte na relacji mistrz – uczeń, które w ramach ocenianego kierunku winny obejmować praktyczne przedmioty artystyczne (np. *dyrygowanie, emisja głosu, nauka gry na instrumencie*). Realizacja tych przedmiotów, nawet w grupie dwuosobowej, w niektórych przypadkach może poddawać w wątpliwość możliwość realizacji założonych efektów kształcenia, np. zajęcia w zakresie gry na instrumencie realizowane w formule 1 godziny dydaktycznej w tygodniu dla grupy dwuosobowej czyli w praktyce ½ godz. dydaktycznej w tygodniu dla jednego studenta to wymiar zbyt mały. Podstawową jednostką w takim przypadku powinna być przynajmniej 1 godzina dydaktyczna przypadająca na jednego studenta. W tym kontekście należy podkreślić szczególnie cenną etycznie postawę niektórych nauczycieli akademickich, proponujących studentom ocenianego kierunku pracę indywidualną w większym wymiarze niż zawarty w planie studiów. Studenci takie rozwiązania przyjmują z wdzięcznością. Właściwy wymiar czasu pracy indywidualnej nie powinien być jednak rodzajem „daru” nauczyciela akademickiego lecz wynikać z planu studiów.

Zróżnicowanie form zajęć dydaktycznych oraz proporcję liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebność grup studenckich w powiązaniu z formami zajęć, zakładanymi efektami kształcenia i profilem kształcenia, poza wspomnianymi uwagami, uznać należy za właściwe. Ocena stanu faktycznego dokonana podczas wizytacji pozwala na stwierdzenie, że możliwa jest realizacji treści kształcenia zarówno w czasie przewidzianym na realizację programu studiów, jak i przy poniesieniu przez studentów nakładu pracy mierzonego liczbą punktów ECTS przyporządkowanych do programu studiów na ocenianym kierunku oraz do poszczególnych przedmiotów. Treści programowe, w tym treści przewidziane dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk zawodowych wykazują spójność z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku i pełną adekwatność w stosunku do aktualnego stanu wiedzy oraz praktyki artystycznej w obszarach wiedzy odpowiadających obszarowi kształcenia, do którego kierunek został przyporządkowany oraz w dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku oraz do badań i twórczości artystycznej prowadzonej w dziedzinie sztuki muzycznej.

Treści kształcenia są zgodne z zakładanymi efektami kształcenia. Do kluczowych treści, odnoszących się do kierunkowych efektów kształcenia należą na studiach I st. m.in. treści związane z: metodami pracy z różnymi rodzajami zespołów wokalnych (K_W09, K_U01, K_KO6), projektowaniem zajęć muzycznych i współczesnymi systemami wychowania muzycznego (K_W13, K_U15, K_U16), zasadami funkcjonowania zespołów wokalnych w instytucjach kultury (K_W09, K_U01, K_K06), na studiach II st. m. in. treści związane z: analizą i teoretyczną interpretacją dzieła muzycznego, ze szczególnym uwzględnieniem elementów dzieła muzycznego i ich zmiennej roli na przestrzeni dziejów muzyki (K_W04

K_U05, K_U09, K_K08), metodami pracy z różnymi rodzajami zespołów instrumentalnych i wokalnie-instrumentalnych (K_W09, K_U03, K_U04, K_K04), ustalaniem procedury postępowania badawczego w pedagogice – zwłaszcza w pomiarze jakości pracy w edukacji szkolnej i pozaszkolnej (K_W12, K_U08, K_K07). Ocena stanu faktycznego dokonana podczas wizytacji pozwala na pozytywną ocenę zarówno kompleksowości, różnorodności, jak i aktualności treści programowych, w powiązaniu z zapewnieniem możliwości osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku.

Zgodnie z założeniami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131) tzw. praktyka pedagogiczna realizowana jest w ramach dwóch modułów, przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela: *Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym* (30 godz.), *Przygotowanie w zakresie dydaktycznym* (120 godz.). Praktyki pedagogiczne – nauczycielskie realizowane są w szkołach podstawowych i gimnazjach na terenie Kalisza oraz w miejscu zamieszkania studentów (głównie praktyka ciągła w miesiącu wrześniu). Podstawą prawną dla realizacji praktyk pedagogicznych w konkretnych szkołach/placówkach jest porozumienie zawarte pomiędzy Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Kaliszu a uczelnią oraz porozumienia zawierane pomiędzy uczelnią a konkretną szkołą/placówką. Praktyki zawodowe realizowane są w wymiarze 30 godzin na studiach I stopnia i 30 godzin na studiach II stopnia, w szczególności z chórami w różnorodnych instytucjach i placówkach kultury. Są to m.in.: Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. im. Henryka Melcera w Kaliszu, Studium Organistowskie, Centrum Edukacyjne Sióstr Nazaretanek, II Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Kaliszu, III Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Kaliszu, Duszpasterstwo Akademickie, Zespół Szkół Muzycznych I i II st. im. K. Komedy-Trzczińskiego w Ostrowie Wielkopolskim, Chór Męski *Echo* z Ostrowa Wielkopolskiego, chóry: *Sotto voce*, *Lira* i *Bella rosa* z Ostrowa Wielkopolskiego. Podstawą prawną są porozumienia zawarte pomiędzy uczelnią a placówką/zespołem. Zasady realizacji praktyk określa *Regulamin studenckich praktyk zawodowych*. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja praktyk obejmowała: regulamin praktyk (nauczycielskich i zawodowych), dzienniki praktyk, karty oceny opiekuna praktyk, karty zaliczenia zadań, karty zaliczenia praktyki i karty samooceny. Miejsca praktyk dobrano trafnie, a ich wymiar pozwala na osiągnięcie założonych celów. Sposób realizacji praktyk, w tym termin realizacji, jest dogodny dla studentów, a liczba miejsc odbywania praktyk, w kontekście liczby studentów kierunku, zapewnia komfortowe warunki udziału studentów w praktykach.

Jak wynika z deklaracji nauczycieli akademickich większość studentów kierunku posługuje się językiem angielskim, w stopniu zgodnym z założeniami efektów kształcenia (na studiach I stopnia – poziom B2, na studiach II stopnia – poziom B2+).

Dla studentów wybitnie utalentowanych stwarza się możliwość studiowania w ramach indywidualnego planu oraz indywidualnego programu studiów, na zasadach określonych w *Regulaminie studiów UAM*. Studia na ocenianym kierunku umożliwiają ponadto

indywidualizację procesu kształcenia dla studentów niepełnosprawnych. Obowiązujące w tym zakresie zasady zakładają podejmowanie konkretnych, jednostkowych decyzji w odniesieniu do każdego studenta odrębnie, z uwzględnieniem i stopnia niepełnosprawności. W ostatnich latach studia I i II stopnia ukończyło dwóch studentów niewidzących, w stosunku do których zastosowano metody słuchowe, a w zakresie dydaktyki muzycznej metody wielozmysłowe, w tym orientacji przestrzennej. Aktualnie wśród studentów wizytowanego kierunku studiuje student niewidomy, przebywający w czasie wizytacji na wymianie w ramach Programu Erasmus+. Plan zajęć dla studentów niestacjonarnych oraz harmonogram zjazdów dla studentów studiów niestacjonarnych organizowany semestralnie, dostępny jest na stronie internetowej wydziału oraz na tablicy ogłoszeń.

Analiza harmonogramu zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku wskazuje na uwzględnienie – w procesie jego tworzenia – zasad higieny procesu nauczania. Stwierdzono harmonijne rozłożenie zajęć dydaktycznych w harmonogramie na poszczególne dni tygodnia. Harmonogram studiów niestacjonarnych nie budzi zastrzeżeń.

Jednostka zapewnia studentom właściwe wsparcie ze strony nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Nauczyciele akademicy w zdecydowanej większości są dostępni dla studentów także poza zajęciami dydaktycznymi. Widoczna jest dbałość jednostki o rozwój poczucia samodzielności i autonomiczności każdego ze studentów.

2.2

System sprawdzania i oceniania stosowany na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym UAM zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stosowane metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Zakres i stopień osiągnięcia efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany na wiele sposobów. W uczelni dokonuje się to w szczególności poprzez prace etapowe i egzaminacyjne, realizację projektów, w tym projektów artystycznych, realizację praktyk, prace dyplomowe. Poza uczelnią natomiast poprzez osiągnięcia artystyczne studentów, pozycję absolwentów na rynku pracy i dalszą edukację. Sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia odbywa się podczas egzaminów semestralnych i końcowych oraz zaliczeń wyznaczonych w planie studiów.

Organizacja procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym prawidłowość określenia czasu przeznaczonego na sprawdzanie i ocenę oraz przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia – w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej – nie budzi zastrzeżeń.

Oceny dokonuje prowadzący przedmiot lub komisja, według jawnych kryteriów, zgodnie ze skalą ocen zawartą w *Regulaminie studiów UAM*. Egzaminy etapowe (semestralne) i końcowe przeprowadzane są przez komisje egzaminacyjne powołane przez kierowników zakładów, w których skład wchodzi pedagogzy prowadzący zajęcia z danego przedmiotu oraz kierownik zakładu jako przewodniczący komisji. Ocena ostateczna jest średnią arytmetyczną ocen poszczególnych członków komisji. Ocena wprowadzana jest do systemu USOS przez prowadzącego zajęcia. Podczas trwania semestru efekty kształcenia sprawdzane są przez nauczycieli akademickich w sposób ciągły (np. realizowane projekty artystyczne) oraz w formie kolokwiów (np. prace etapowe) i prac semestralnych. Podczas wizytacji dokonano m. in. analizy i oceny szeregu prac etapowych, semestralnych i dyplomowych. Prace etapowe podobnie jak prace semestralne archiwizowane są przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w zakresie konkretnego przedmiotu.

Analizie poddano m. in. prace z następujących przedmiotów: metodyka edukacji muzycznej (rok II i III studiów I stopnia oraz rok I studiów II stopnia), historia muzyki (rok I i II studiów I stopnia), instrumentoznawstwo (rok I studiów I stopnia), kontrapunkt (rok I i II studiów II stopnia), kształcenie słuchu (rok I studiów II stopnia), kształcenie słuchu z zasadami muzyki (rok I i II studiów I stopnia), zasady muzyki (rok I i II studiów I stopnia, przedmiot realizowany do roku akademickiego 2016/2017, od roku 2017/2018 realizowany jako kształcenie słuchu z zasadami muzyki), kształcenie słuchu (rok I i II studiów I stopnia, przedmiot realizowany do roku akademickiego 2016/2017, od roku 2017/2018 realizowany jako kształcenie słuchu z zasadami muzyki), analiza dzieła muzycznego (rok III studiów I stopnia). Tematyka ocenianych przez ZO PKA prac etapowych, podobnie jak tematyka prac semestralnych i dyplomowych w większości przypadków w sposób naturalny odnosiła do treści programowych przedmiotu zawartych w sylabusie, podobnie jak metody ich sprawdzania, z zastrzeżeniem, o którym mowa w kryterium 3.

Metody weryfikacji stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia w ocenianych pracach uznać należy za celnie dobrane i zasadne.

Efekty kształcenia osiągnane w wyniku odbywania praktyk pedagogicznych potwierdzone są na podstawie pisemnych opinii interesariuszy zewnętrznych (opiekunów praktyk) o studentach odbywających praktyki pedagogiczne w szkołach (karta oceny opiekuna praktyk) oraz na podstawie prowadzonych lekcji, kończącej praktyki – lekcji dyplomowej i oceny opiekuna praktyk z ramienia uczelni. Efekty kształcenia osiągnane w wyniku odbywania praktyk zawodowych potwierdzone są na podstawie pisemnych opinii interesariuszy zewnętrznych (opiekunów praktyk) o studentach odbywających praktyki zawodowe w placówkach/institucjach (karta oceny opiekuna praktyk) oraz na podstawie publicznego koncertu dyplomowego, który jest egzaminem z przedmiotu dyrygowanie oraz uzyskanej z niego oceny.

Tematyka prac dyplomowych oscyluje wokół szeroko pojętych zagadnień edukacji muzycznej społeczeństwa, w tym edukacji muzycznej na różnych poziomach kształcenia,

działalności edukacyjnej zespołów amatorskiego ruchu muzycznego, zagadnień związanych z dydaktyką muzyczną, kulturą muzyczną. Ponadto w zależności od wybranej specjalności studenci mogą uwzględniać w pracach dyplomowych tematykę związaną z prowadzeniem zespołu chóralnego, tzw. muzyką estradową, organową lub sakralną. Realizowane w ramach prac dyplomowych projekty artystyczne są zwykle rejestrowane (nagranie audio i/lub video), dokumentowane i archiwizowane w formie zdjęć, plakatów i materiałów audio i/lub video (strona wydziałowa, archiwa pracowników). System sprawdzania i oceniania jest kompleksowy, a stosowane w jego ramach szczegółowe metody weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia dobrane zostały trafnie, z uwzględnieniem specyfiki i różnorodności szczegółowych efektów kształcenia właściwych dla poszczególnych modułów zajęć.

Podczas wizytacji potwierdzono trafność doboru metod weryfikacji i oceny efektów obejmujących zarówno przygotowanie do prowadzenia badań, jak i czynny udział w prowadzonych formach pracy artystycznej – w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia oraz udział w badaniach oraz pogłębiony udział w różnorodnych formach pracy artystycznej – w przypadku studentów studiów drugiego stopnia.

Proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia cechuje bezstronność, rzetelność, przejrzystość oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny, a studenci w procesie tym traktowani są w sposób równy, mają możliwość wglądu do ocenianych prac, a egzaminy z przedmiotów artystycznych przeprowadzane są w sposób otwarty. Jednostka stosuje dogodnie dla studentów i akceptowane przez nich sposoby i terminy informowania o kryteriach i metodach oceny oraz dostarcza studentom informację zwrotną o wynikach sprawdzenia i oceny osiągniętych efektów kształcenia. Czas potrzebny na uzyskanie informacji zwrotnej jest co do zasady bardzo krótki, np. w przypadku egzaminów otwartych oceny podawane są tuż po zakończeniu egzaminu.

W organizacji procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia przestrzega się zasad higieny nauczania i uczenia się, co wyraża się m.in. w racjonalnym planowaniu przebiegu sesji egzaminacyjnej z unikaniem kumulacji kilku egzaminów w jednym dniu. Czas przeznaczony w procesie sprawdzania na weryfikację i ocenę efektów kształcenia, a w szczególności w sesjach egzaminacyjnych, jest akceptowany przez studentów. W jednostce wypracowano system wsparcia udzielanego studentom w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich. Rodzaj, formy, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, w tym projektów artystycznych, czynności opisanych w dokumentacji praktyk oraz prac dyplomowych są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku, efektami kształcenia, a także profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscyplinami artystycznymi oraz dziedziną nauki i dyscypliną naukową, wskazaną jako ta, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku. Specyfika osiągnięć artystycznych studentów wykazuje zgodność z koncepcją kształcenia i zakładanymi efektami kształcenia, a także ogólnoakademickim profilem kształcenia oraz dziedziną sztuki i dyscyplinami artystycznymi,

wskazanymi jako te, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku, ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny dyrygentura, w jednej z jej sfer, jaką jest prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych, głównie ruchu amatorskiego. Potwierdzeniem poziomu nauczania mogą być m. in. sukcesy indywidualne i zespołowe studentów. Wśród sukcesów indywidualnych wymienić należy m. in. zdobycie III nagrody podczas *Konfrontacji Młodych Chórmistrzów* w ramach *Uniwersyteckiego Forum Dyrygentów*, które odbywało się w dniach 5-7 czerwca 2017 r. w Lublinie; uzyskanie wyróżnienia na I Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym dla studentów kierunków edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w Lublinie; uzyskanie nagrody głównej podczas konkursu ogłoszonego przez *Kayah* i *Gorana Bregovicia* oraz *2 Track* na aranżację utworu z repertuaru *Kayah* Istotnymi sukcesami zespołowymi na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej poszczycić się może Chór Kameralny Wydziału Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W ocenianym okresie zespół ten zdobył szereg nagród i wyróżnień na krajowych i zagranicznych konkursach, w tym m. in.: I miejsce na Międzynarodowym Konkursie Chóralnym – *Ohrid Choir Festival* (Macedonia, 24 sierpnia 2014 r.), *Złote Pasma* w kategorii *Muzyka sakralna* na V Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie Canco Mediterrania im. Pablo Casalsa w Lloret de Mar (Hiszpania, 16 września 2015 r.), *Złote Pasma* i I miejsca w klasyfikacji ogólnej na VI Międzynarodowym Konkursie im. Liviu Borlana w Baia Mare (Rumunia, 11 września 2016 r.), I miejsce oraz nagroda za najlepsze wykonanie utworu kompozytora macedońskiego na Międzynarodowym Konkursie Chóralnym – *Ohrid Choir Festival* (Macedonia, 26 sierpnia 2017 r.). Z nagród krajowych powołać warto m. in. uzyskanie: I miejsca oraz GRAND PRIX Ogólnopolskiego Konkursu Chóralnego Pieśni Maryjnej *AVE MARIA* w Chojnicach (17 maja 2014 r.), I miejsca podczas II Międzynarodowego Konkursu Muzyki Sakralnej *Carmen Fidei* w Osiu (21 czerwca 2015 r.), *Srebrnego Pasma* na XXVII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej im. Ks. Stanisława Ormińskiego w Rumii (24 października 2015 r.).

Praktyczną przydatność osiągniętych przez studentów efektów kształcenia zarówno podczas dalszego kształcenia (studia II stopnia), jak i na rynku pracy, potwierdzają najlepiej losy absolwentów badane przez wydział na podstawie narzędzia diagnostycznego w postaci ankiety wydziałowej. W tym kontekście warto podkreślić fakt, że osiągnięte podczas studiów efekty kształcenia są przydatne zarówno podczas dalszego kształcenia, jak i do zaistnienia na rynku pracy. Absolwenci studiów I stopnia ocenianego kierunku w zdecydowanej większości kontynuują studia na poziomie studiów II stopnia na macierzystym wydziale, a niekiedy w ramach tego samego kierunku w innej uczelni. Absolwenci studiów II stopnia znajdują zatrudnienie jako prowadzący zajęcia w zakresie rytmiki w przedszkolach, nauczyciele m. in. podstaw nauki gry na instrumentach, podstaw nauki śpiewu, tańca w niepublicznych szkołach muzycznych, są instruktorami w domach kultury, prowadzą działalność animacyjną i organizacyjną na rzecz kultury muzycznej, w tym m. in. organizują festiwale muzyczne, prowadzą zespoły wokalne ruchu amatorskiego, a niekiedy prowadzą samodzielną działalność artystyczną jako tzw. muzycy estradowi.

Na ocenianym kierunku nie stwierdzono istnienia sytuacji konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia, niemniej rozmowy przeprowadzane na ten temat z pedagogami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku wskazują na powszechnie obecną świadomość mechanizmów reagowania na tego typu sytuacje. Na pojawiające się wśród studentów w przeszłości zachowania nieetyczne reagowano właściwie.

2.3

Na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Wymagania stawiane kandydatom oraz kryteria stosowane w postępowaniu kwalifikacyjnym określa Senat Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu mocą uchwały, podjętej z właściwym, zgodnym z przepisami prawa, wyprzedzeniem w czasie. W formie przejrzystej są one publikowane w formie papierowej (broszura informacyjna) i elektronicznej – strona internetowa uczelni i wydziału. Formulowane wobec kandydatów na studia I stopnia wymagania odnoszą się do wiedzy i umiejętności poświadczonych m. in. świadectwem maturalnym, jak również do predyspozycji słuchowych, głosowych, manualnych, gry na fortepianie oraz na innym wybranym przez kandydata instrumencie, także do kreatywności, wyobraźni twórczej. Kryteria kwalifikacji na oceniany kierunek, w powiązaniu z zapewnieniem doboru kandydatów dysponujących wiedzą i umiejętnościami na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, cechuje przejrzystość i selektywność. Podstawę kwalifikacji na studia I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) stanowią:

- wyniki egzaminu maturalnego (w części pisemnej z języka polskiego oraz jednego z następujących przedmiotów: historia, historia muzyki, historia sztuki, wiedza o tańcu, wiedza o społeczeństwie, język obcy nowożytny; w przypadku, gdy przedmiot zdawany był na poziomie podstawowym i rozszerzonym, uwzględniany jest lepszy wynik),
- wyniki sprawdzianu predyspozycji słuchowych, głosowych, manualnych i gry na fortepianie oraz na innym wybranym przez kandydata instrumencie (ocenianego w skali 0 – 200; pozytywny wynik sprawdzianu to uzyskanie nie mniej niż 100 punktów).

Końcowym wynikiem uzyskanym przez kandydata jest suma punktów z obu elementów postępowania kwalifikacyjnego. Kandydat może uzyskać maksymalnie 400 punktów. Nabór na studia II st. (stacjonarne i niestacjonarne) odbywa się na zasadzie ustalenia rankingu ocen na dyplomach ukończenia studiów I stopnia tego samego lub pokrewnego kierunku. Z uwagi na fakt, że do postępowania kwalifikacyjnego na studia II stopnia dopuszcza się absolwentów różnych kierunków studiów należy rozważyć ponowne wprowadzenie sprawdzianu predyspozycji, w tym wiedzy i umiejętności praktycznych, uprawniających do podjęcia studiów II stopnia. Należy w tym kontekście przypomnieć, że takie zalecenie znalazło się

w raporcie z poprzedniej akredytacji wizytowanego kierunku i zostało ono zrealizowane, a następnie jednostka ponownie wycofała się z przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na studia II stopnia. Z rozmowy w przedstawicielami władz Wydziału, wynika, że stało się tak na skutek ustalonych przez Senat UAM wspólnych zasad przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na studia II stopnia. Należy zauważyć, że oceniany kierunek, z uwagi na swoją specyfikę, a w szczególności odniesienie dużej części efektów kształcenia do obszaru sztuki, dziedziny sztuk muzycznych, wymaga zindywidualizowanego podejścia. Dążenia do uzyskania możliwie najwyższej jakości kształcenia na studiach II stopnia w pełni uzasadnia konieczność bezpośredniego kontaktu kandydata z nauczycielami akademickimi kierunku podczas postępowania kwalifikacyjnego, w celu sprawdzenia jego predyspozycji, w tym wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie kompetencji artystycznych. Problem ten zgłaszali także sami nauczyciele akademicy kierunku podczas spotkania z przedstawicielami Zespołu Oceniającego.

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powołana przez dziekana Wydziału. Kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku, a zasady i procedury rekrutacji cechuje pełna bezstronność.

Jednostka wypracowała oryginalny system dyplomowania, odzwierciedlający specyfikę kierunku, wiążąc w sposób trafny zasady dyplomowania z efektami kształcenia, których osiągnięcie zakładane jest dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Procedura dyplomowania określona została w Zarządzeniu nr 3/2016/2017 Dziekana Wydziału Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu z dnia 2 stycznia 2017 r.). Obejmuje trzy elementy: tzw. egzamin artystyczny, pracę dyplomową (licencjacką lub magisterską) oraz egzamin dyplomowy. Na studiach I stopnia w ramach tzw. egzaminu artystycznego student prowadzi wykonanie utworów wokalnych, dyrygując chórem amatorskim oraz studenckim zespołem wokalnym, natomiast na studiach II stopnia student prowadzi wykonanie utworu wokально-instrumentalnego, dyrygując chórem Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu oraz Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Kaliskiej. W większości ocenianych przez Zespół Oceniający prac dyplomowych tematyka uwzględnia treści kształcenia związane z kierunkiem studiów i specjalnością. Wersja elektroniczna pracy dyplomowej zostaje poddana weryfikacji w systemie antyplagiatowym OSA i jest umieszczona w systemie APD. Po zakończeniu procedury antyplagiatowej prace są recenzowane przez recenzenta i promotora, według kryteriów podanych w arkuszu uniwersyteckim (APD). Podczas egzaminu dyplomowego następuje potwierdzenie efektów kształcenia, ustosunkowanie studenta do recenzji, a także przeprowadzone zostaje kolokwium. Należy stwierdzić, że tryb przeprowadzania egzaminu dyplomowego stanowi przykład komplementarnego sprawdzania i oceniania w zakresie wiedzy (praca pisemna, kolokwium), umiejętności (tzw. egzamin artystyczny) oraz kompetencji społecznych (kolokwium). Wynik studiów wpisany w protokole egzaminu dyplomowego i na dyplomie stanowi suma następujących elementów: 3/6 średniej wszystkich uzyskanych ocen, 1/6 średniej ocen pracy dyplomowej, 1/6 końcowej

oceny egzaminu dyplomowego (część artystyczna), 1/6 końcowej oceny egzaminu dyplomowego (część teoretyczna).

Jednostka zapewnia możliwość identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, w tym w innej jednostce tej samej uczelni, bądź w innej uczelni, które cechuje adekwatność do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Decyzje w tym zakresie podejmuje dziekan na podstawie przedłożonych dokumentów (np. karta zaliczeń, indeks, sylabusy). Jednostka zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji zinstytucjonalizowanej, w tym poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku studiów oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia. Dla czynności związanych z potwierdzaniem efektów uczenia się, powołano mocą uchwały Rady Wydziału, Wydziałową Komisję do spraw Potwierdzenia Efektów Uczenia. Szczegółowe procedury stosowane w procesie potwierdzenia efektów uczenia się regulują odrębne przepisy.

Efekty kształcenia osiągnięte przez studentów dokumentowane są stosownymi zapisami w protokołach egzaminów dyplomowych, egzaminów końcowych i częściowych oraz zaliczeń odpowiednich dla danego przedmiotu, kolokwii i prac semestralnych, zrealizowanych projektów artystycznych, w tym prac dyplomowych, zaświadczeń o odbytych praktykach. Podejmowane w jednostce działania mające na celu doskonalenie zasad rekrutacji kandydatów, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad dyplomowania, także na podstawie wyników monitorowania i oceny progresji studentów, uznać należy za skuteczne. Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zasadach potwierdzania efektów uczenia się, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także zasadach dyplomowania są dostępne zarówno w wersji papierowej, jak i publikowane na stronie internetowej wydziału. Informacje te cechuje kompletność, aktualność, rzetelność, zrozumiałość i zgodność z potrzebami kandydatów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program i plan studiów dla ocenianego kierunku oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających zarówno I, jak i II poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku wykazuje zgodność z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny naukowej oraz dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań i twórczej pracy artystycznej.

Program studiów wykazuje zgodność z przepisami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131), uwzględniając zarówno treści w zakresie wiedzy merytorycznej i metodycznej, wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, w tym w zakresie wychowania, z uwzględnieniem przygotowania do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przygotowania w zakresie stosowania technologii informacyjnej, poziomu znajomości języka obcego, jak i w zakresie czasu trwania studiów oraz wymiaru i sposobu organizacji praktyk pedagogicznych.

Stosowane metody kształcenia wykazują pełną orientację na studenta, motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności wymagają udziału w twórczych pracach artystycznych prowadzonych w jednostce. System sprawdzania i oceniania zapewnia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Stosowane w ramach tegoż systemu metody sprawdzania i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów kształcenia oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. W jednostce stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Dla doskonalenia jakości pracy dydaktycznej w ramach zajęć z przedmiotów kształcenia artystycznego, rozważyć należy odejście od grupowego prowadzenia zajęć w zakresie praktycznych przedmiotów artystycznych (np. dyrygowanie, emisja głosu, nauka gry na instrumencie) na rzecz zajęć indywidualnych w minimalnym wymiarze jednej godziny dla jednego studenta w tygodniu.

Ponadto z uwagi na fakt, że do postępowania kwalifikacyjnego na studia II stopnia dopuszcza się absolwentów różnych kierunków studiów zaleca się ponowne wprowadzenie sprawdzianu predyspozycji, w tym z wiedzy i umiejętności praktycznych, uprawniających do podjęcia studiów II stopnia. Takie zalecenie zapisano już w raporcie z poprzedniej akredytacji wizytowanego kierunku.

Dostosować punktację ECTS do faktycznego wkładu pracy studenta, szczególnie na ostatnich latach studiów.

Rozważyć możliwość zniwelowania dysproporcji obciążenia przedmiotami pomiędzy poszczególnymi latami studiów ze szczególnym uwzględnieniem ostatniego roku studiów I i II stopnia.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

3.1.

Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia (USZJK) został powołany na podstawie Uchwały nr 126/2010 Senatu UAM z dnia 25 stycznia 2010 r. Procedury funkcjonowania USZJK określa zarządzenie nr 322/2011/2012 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 3 lutego 2012 r. Cele Systemu to: stymulowanie ciągłego doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; podnoszenie rangi pracy dydaktycznej oraz budowanie etosu nauczyciela akademickiego; podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów, szerokie informowanie o jakości kształcenia w tej Uczelni. Zakres działania Systemu obejmuje w szczególności: przygotowanie wytycznych dla wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia w zakresie programów kształcenia; analizę jakości procesu kształcenia; badanie kariery zawodowej absolwentów oraz opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej, a także w przypadku studiów o profilu praktycznym dostosowanie efektów kształcenia uzyskanych w procesie kształcenia do potrzeb rynku pracy; sprawdzanie i opracowanie metod doskonalenia jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego; analizę warunków socjalnych studentów i doktorantów; badanie i opracowanie metod poprawy mobilności poziomej i pionowej studentów i doktorantów; analizę i opracowanie metod doskonalenia systemu nagradzania nauczycieli akademickich, doktorantów i pracowników administracyjnych związanych z procesem dydaktycznym.

W badaniach jakości kształcenia stosuje się następujące narzędzia jak np. wydziałowe arkusze samooceny, które obejmują: ocenę własną wydziałów w zakresie: programów kształcenia; metod kształcenia i oceniania; organizacji studiów; systemów informacyjnych; kadry nauczającej; realizacji programu kształcenia, oraz oceny jakości kształcenia. Wyniki wszystkich wyżej opisanych ankiet są opracowywane w Biurze Rady ds. Jakości Kształcenia (BRJK). Na ich podstawie zostaje przeprowadzana analiza SWOT (słabych i mocnych stron kształcenia na wydziałach). Stanowi ona materiał do opracowania propozycji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na poziomie wydziału.

Na Wydziale funkcjonują dwa Zespoły - Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK) oraz Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia (WZZJK). WZOJK został powołany na kadencję 2016-2020 na podstawie Uchwały Rady Wydziału nr 3/09/2016/2017 z dnia 2 września 2016 r. WZZJK został powołany na kadencję

2016-2020 na podstawie Uchwały Rady Wydziału nr 2/09/2016/2017 z dnia 2 września 2017 r. Do zadań WZOJK należy: monitoring wprowadzania rekomendacji WZOJK na wydziale; analiza zgodności kierunku i profilu studiów z misją uczelni i strategią wydziałową; analiza zgodności opisanych w programach kształcenia zakładanych efektów kształcenia z efektami kształcenia dla wskazanego obszaru lub obszarów kształcenia opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego; analiza metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta; analiza dostosowania efektów kształcenia uzyskanych w procesie kształcenia do potrzeb rynku pracy, analiza i publikowanie wyników oceny jakości kształcenia, w szczególności wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowania efektów kształcenia osiągniętych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz oceny dokonywanej przez studentów i pracowników, a także wnioski z monitorowania karier absolwentów uczelni; ocenianie jakości prac dyplomowych; koordynowanie ankietyzacji dotyczącej studenckiej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne; ocena warunków socjalnych studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskiwania stypendiów oraz dostępu do domów studenckich; coroczne przedstawianie dziekanowi, radzie wydziału oraz komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia rezultatów oceny jakości kształcenia na wydziale i przedstawianie wskazówek dotyczących planu naprawczego dla poprawienia jakości kształcenia; publikowanie na stronie wydziału corocznych rezultatów oceny jakości kształcenia. Do zadań WZZJK należy m. in.; wskazywanie metod doskonalenia procesu kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, programów kształcenia, metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta; wspieranie rad programowych w modernizowaniu programów kształcenia i opracowywaniu nowych programów kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego; monitorowanie prawidłowego stosowania punktacji ECTS; coroczne planowanie działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia; publikowanie planowanych działań i raportu z ich realizacji. Prace zespołów wspomagają koordynatorzy kierunków i specjalności. Oba Zespoły uczestniczą w procesie projektowania programu kształcenia. Propozycje zmian programu kształcenia formułowane przez różne grupy interesariuszy trafiają pod obrady Zespołu ds. oceny jakości kształcenia. Po dokonaniu analizy Zespół opracowuje projekt zmian programu kształcenia, który zostaje przekazany do Zespołu ds. zapewniania jakości kształcenia, który jest ostatnim podmiotem, gdzie propozycje zmian są weryfikowane i zatwierdzane do przekazania Radzie Wydziału. Jedną ze spraw poruszonych przez Zespoły dotyczyła dyplomów, które nie zawierały informacji o egzaminie artystycznym. Do Rady Wydziału skierowany został wniosek, by egzamin artystyczny – podobnie jak ma to miejsce w uczelniach artystycznych - został wpisany do suplementu jako egzamin dyplomowy. Na posiedzeniu WZZJK w dniu 20 listopada 2017 r. dyskutowano na temat kształcenia na odległość, przedstawiono projekt procedury metody kształcenia na odległość, a ponadto omawiano problem jakości prac dyplomowych, weryfikacji efektów kształcenia. Wyżej wspomniany Zespół opracował dokument „Sprawozdanie z wykonanych rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w roku 2016”. Rekomendacje dotyczyły: zwiększenie oferty zajęć do wyboru na wszystkich stopniach i formach studiów;

podjęcie działań na rzecz wprowadzenia metod kształcenia na odległość rozwijających kreatywność i aktywność studentów; nadanie zajęciom dydaktycznym charakteru bardziej praktycznego; lepsze dostosowanie metod kształcenia i oceniania do założonych efektów kształcenia; upowszechnianie informacji o wynikach ankiet, działaniach WZOJK i WZZJK. Odnosząc się do kwestii sylabusów w ramach przedmiotu „Prawo autorskie i rzetelność naukowa” wprowadzono zagadnienie prewencji nierzetelnych zachowań w nauce, m. in. zapoznano studentów z trzema filarami nierzetelności naukowej i ich konsekwencjami karnymi i dyscyplinarnymi; praktyczne przygotowanie do pisania prac zaliczeniowych i prac dyplomowych poprzez ćwiczenia z parafrazy tekstu naukowego, ocenianie prac w aspekcie rzetelności naukowej; przedstawienie systemu antyplagiatowego OSA i innych systemów antyplagiatowych.

WZOJK na wniosek WZZJK opiniuje procedurę hospitacji zajęć na Wydziale. Celem hospitacji zajęć dydaktycznych jest dążenie do systematycznej poprawy ich jakości. Opinie i zalecenia dotyczące zajęć dydaktycznych służą motywowaniu pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych (nauczycieli akademickich) do dbałości o wysoką jakość zajęć. Do przeprowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich upoważnieni są: prodziekan ds. kształcenia oraz kierownik zakładu lub pracownik, w których zatrudniony jest hospitowany pracownik. Możliwe jest również wyznaczenie innego niż kierownik zakładu pracownika hospitującego, posiadającego zbliżone do hospitowanego kompetencje naukowo-dydaktyczne. Osobę taką może wyznaczyć prodziekan ds. kształcenia lub kierownik zakładu w porozumieniu z prodziekanem ds. kształcenia. Prodziekan ds. kształcenia lub kierownik zakładu na początku roku akademickiego sporządza harmonogram hospitacji i informuje nauczycieli akademickich o planowanych hospitacjach. Hospitacje realizowane są zgodnie ze sporządzonym harmonogramem i odbywają się w każdym roku akademickim. Coroczne przeprowadzanie hospitacji zajęć każdego nauczyciela akademickiego nie jest obligatoryjne. Zajęcia danego wykładowcy powinny być hospitowane raz w cyklu oceny pracownika. Osoba hospitowana tydzień przed hospitacją przedstawia hospitującemu konspekt zajęć, określając ich zgodność z celami, wymaganiami wstępnymi, spodziewanymi efektami kształcenia dla danych zajęć, (które powinny wpisywać się w efekty założone dla całego modułu), treściami, formami aktywności określonymi w sylabusie przedmiotu. Zadaniem osoby hospitującej zajęcia jest wypełnienie arkusza hospitacji i przedstawienie opinii i zaleceń na temat: przygotowania merytorycznego nauczyciela akademickiego, założonych celów zajęć, treści umożliwiających realizację celów, adekwatności wykorzystanych metod nauczania i sposobów oceny, osiągania przez studentów efektów kształcenia założonych dla danych zajęć, m. in. na podstawie wypełnionego przez studentów bezpośrednio po zajęciach arkusza ewaluacji zajęć, stopnia komunikatywności nauczyciela akademickiego. Wypełniony arkusz hospitacji stanowi podstawę rozmowy pohospitacyjnej, którą odbywają hospitujący i hospitowany nie później niż tydzień po hospitacji. W trakcie rozmowy hospitujący przedstawia i uzasadnia opinie oraz zalecenia wyrażone w arkuszu hospitacji, a hospitowany ustosunkowuje się do nich. Nadrzędnym celem rozmowy pohospitacyjnej, która powinna być okazją do wymiany opinii i doświadczeń dydaktycznych, jest doskonalenie jakości kształcenia prowadzonego w zakładach Wydziału. W przypadku negatywnej opinii o zajęciach danego nauczyciela akademickiego następuje, po

upływie miesiąca, ponowna hospitacja jego zajęć w obecności prodziekana do spraw kształcenia.

WZOJK dokonał oceny przeprowadzonych hospitacji w roku akademickim 2016/2017 na Wydziale. Ogólna ocena była pozytywna, a jedyne zastrzeżenia dotyczyły małej liczby godzin z zajęć artystycznych, które interesują studentów, zbyt późnych godzin zajęć wykładowych oraz małej aktywności studentów podczas wykładów.

W projektowaniu i opracowaniu programów kształcenia oraz dostosowaniu efektów kształcenia do oczekiwań rynku pracy zaangażowani są interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni.

Interesariusze zewnętrzni są ważnym źródłem informacji o programie kształcenia i założonych efektach kształcenia oraz ich adekwatności do potrzeb rynku pracy. Uchwałą Nr 18/09/2016/2017 Rady Wydziału powołano Radę Pracodawców na kadencję 2016/2020. Stanowią go przedstawiciele następujących podmiotów: Wiceprezydent Miasta Kalisza, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, Dyrektor Delegatury w Kaliszu Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Dyrektor Miejskiej biblioteki w Kaliszu, Dyrektor Galerii im. Jana Tarasina w Kaliszu, Komendant Centralnego Ośrodka Służby Więziennej w Kaliszu, Właściciel Studia Wokalno-Artystycznego Piano Song, Prezes Fundacji Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości, Prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Absolwentka Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu.

Interesariusze wewnętrzni biorą udział w projektowaniu programu kształcenia poprzez udział w posiedzeniach Senatu Uczelni, Radzie Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Kaliszu, Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia, Wydziałowego Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia.

Studenci kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* biorą aktywny udział w przygotowaniu i ocenie programu kształcenia wyrażając swoje opinie w co semestralnych badaniach ankietowych, wypełniając ankiety ewaluacyjne dotyczące nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć, oraz przez pracę swoich przedstawicieli tj. Radę Samorządu Studentów opiniującą propozycje zmian w programie kształcenia. Rada Samorządu Studentów spotyka się ze studentami wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale w celu poznania ich opinii na temat planów studiów, poszczególnych specjalności oraz jakości kształcenia na Wydziale.

W oparciu o analizę programu kształcenia oraz tok studiów, nauczyciele akademicy zatrudnieni na wizytowanym kierunku zaproponowali wprowadzenie pewnych zmian projakościowych, m. in. poprzez dostosowanie przydziału punktów ECTS do faktycznego wkładu pracy studenta szczególnie na ostatnich latach studiów. Jednak Władze Uczelni nie wyraziły na to zgody. Natomiast na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 27 czerwca 2017 r. omówiono dokument pt. „Podsumowanie spotkań Rady Samorządu Studentów ze Studentami

Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu dotyczących jakości kształcenia". Jeden z postulatów sformułowany w ramach tych spotkań dotyczył likwidacji dysproporcji obciążenia przedmiotami między różnymi latami studiów. Dysproporcje te wynikają z sytuacji, gdy studenci muszą się przygotowywać do koncertu dyplomowego z dyrygowania, otwartego egzamin z emisji głosu oraz przygotowują pisemne prace dyplomowe, a jednocześnie uczestniczą w zajęciach z około 20 przedmiotów.

Interesariusze wewnętrzni zaproponowali szereg zmian w planie studiów na rok akademicki 2017/2018, które przekazano do Rady Pracodawców w celu pozyskania dodatkowej opinii. Przy braku przeciwwskazań ze strony Rady, zmiany zostały wprowadzone. W planie studiów pierwszego stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej dotyczą one m.in. likwidacji niektórych przedmiotów, zmniejszenia lub zwiększenia czasu trwania szeregu przedmiotów, a także zmiany nazwy - a tym samym - treści programowych danego przedmiotu. Podobne działania podjęto w zakresie planu studiów obowiązującego na II stopniu.

Zdaniem Zespołu Oceniającego większość zmian nie budzi zastrzeżeń i może wpłynąć pozytywnie na podniesienie jakości kształcenia, oraz poszerzenie wiedzy związanej z kierunkiem studiów, ale są również i takie, które mogą budzić pewne wątpliwości jak np. połączenie „Kształcenia słuchu” z „Zasadami muzyki”, zlikwidowanie przedmiotu „Podstawy harmonii funkcyjnej”, zmiana nazwy przedmiotu „Nauka akompaniamentu z czytaniem a vista” eliminując tak istotny problem jakim jest „czytanie a vista”.

Przyjęte w Uczelni rozwiązania oraz efekty ich funkcjonowania pozwalają sądzić, że interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają wpływ na kształtowanie polityki jakości oraz systematycznie i w pełnym zakresie biorą czynny udział w projektowaniu efektów kształcenia.

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Nauczyciele akademicy są zobowiązani, aby przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze poinformować studentów, jakiego rodzaju wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabędą w ramach przedmiotu oraz, w jaki sposób będą one weryfikowane, o treściach programowych przedmiotu, sposobie jego realizacji, wymaganiach dotyczących uzyskania pozytywnej oceny końcowej zgodnie z informacjami zawartymi w sylabusie przedmiotu.

Informacje na temat aktualnych planów studiów, założonych efektów kształcenia, sylabusów oraz toku studiów są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu, a także w systemie USOS. Wydziałowa strona internetowa zawiera ogólnodostępne zakładki „Dla kandydata”, „Dla studenta”, „Dla pracownika”. Każda z tych zakładek zawiera ważne informacje dla poszczególnych grup interesariuszy. Kandydat na studia może zapoznać się z ofertą dydaktyczną Wydziału

(kierunki i specjalności), jakie uprawnienia i kwalifikacje nabyte w wyniku ukończenia poszczególnych kierunków studiów oraz, jakie są perspektywy zatrudnienia. Student w przewidzianej dla siebie zakładce zdobędzie informacje o egzaminach, przełożonych zajęciach, sprawach socjalnych, domach studenckich, pozna organizację toku studiów, programy studiów, plany zajęć, procedurę dyplomowania, system punktów ECTS, zasady odbywania praktyk oraz zasady kształcenia za pośrednictwem e-learningu. Kierunek „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” posiada swój profil na portalu internetowym Facebook, na którym zamieszczono wiele wpisów z informacjami na temat kierunku, biogramy wykładowców, zaproszenia na koncerty, relacje i transmisje na żywo z otwartych egzaminów, konkursów i festiwali. Powyższe informacje są rozpowszechniane za pośrednictwem lokalnej prasy i rozgłośni radiowych.

Wyżej przedstawione formy działania Wydziału i jego pracowników stanowią podstawę do stwierdzenia skuteczności przyjętych rozwiązań w kontekście zapewnienia dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest skutecznym narzędziem dla jakości kształcenia w obszarze dotyczącym: projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia. W powyższych obszarach wdrożono odpowiednie narzędzia i mechanizmy systemu, które umożliwiają identyfikowanie słabych stron procesu kształcenia oraz podejmowanie działań doskonalących. Wizytowana jednostka poza zapisami Statutu nie posiada regulacji dotyczących zasad tworzenia, zatwierdzania i doskonalenia programów kształcenia z uwzględnieniem opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Realizowany program kształcenia jest stale doskonalony w oparciu o opinie poszczególnych grup interesariuszy, a także potrzeby rynku pracy. Należy jednak zwrócić uwagę, że zbyt częste i dość głębokie zmiany w zakresie realizowanych przedmiotów; czasu ich trwania, zmian w formie ich realizacji (wykład, ćwiczenie), zmian nazw, nie muszą korzystnie wpływać na tok i efekty kształcenia poszczególnych roczników absolwentów.

W ocenie Zespołu PKA wizytowana jednostka zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia oraz przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów. W oparciu o dane pozyskane podczas spotkań ze studentami, nauczycielami akademickimi oraz władzami jednostki należy stwierdzić, iż w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów w wizytowanej jednostce prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Zaleca się sformułowanie procedury dotyczącej podniesienia skuteczności wewnętrznego systemu w doskonaleniu programu kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1 Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2 Obsada zajęć dydaktycznych

4.3 Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Zajęcia dydaktyczne na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* prowadzą łącznie 43 osoby: w tym na poziomie studiów I st.- 39 nauczycieli akademickich (w tym 7 ze stopniem doktora habilitowanego oraz 20 ze stopniem doktora), natomiast na poziomie studiów II stopnia - 20 nauczycieli akademickim (w tym 6 ze stopniem doktora habilitowanego oraz 12 ze stopniem doktora).

Do minimum kadrowego wizytowanego kierunku Uczelnia zgłosiła: dla I stopnia - 6 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego i 12 ze stopniem doktora, natomiast dla studiów II stopnia Uczelnia zgłosiła 3 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora habilitowanego i 7 ze stopniem doktora.

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe, a także dorobek artystyczny i naukowy nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone świadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, na podstawie których stwierdzono, że wszystkie te osoby spełniają warunek ujęty w art. 112a i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) – wszyscy nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o stanowieniu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku studiów i żaden z nich nie przekroczył limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1 – 2 powyższej Ustawy.

Nauczyciele akademicy reprezentujący minimum kadrowe kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na poziomie studiów pierwszego stopnia (z wyjątkiem sześciu osób) i drugiego stopnia (z wyjątkiem dwóch osób) spełniają wymagania określone w § 12 i 13 oraz 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa

Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie: dorobku naukowego lub artystycznego, liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uniwersytecie, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele akademicy ze stopniem doktora habilitowanego i prowadzą minimum 30 godzin zajęć dydaktycznych natomiast posiadający stopień doktora - minimum 60 godzin dydaktycznych..

Pomimo powyższych – pozytywnych opinii, Zespół Oceniający PKA nie może zaliczyć do minimum kadrowego wizytowanego kierunku 8 nauczycieli akademickich. Powyższa decyzja wynika z faktu, że zgodnie z Rozporządzeniem Min. NiSW z dn. 26.09.2016 r. poz.1569, § 11. 1.

- *Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów:*

*1) o profilu ogólnoakademickim – jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się **efekty kształcenia określone dla tego kierunku;***

W Uchwale nr 341/2011/2012 Senatu UAM z dnia 25.06. 2012 w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Pedagogiczno – Artystyczny uwzględniono jedynie obszar sztuki oraz obszar nauk społecznych dyscyplina naukowa – pedagogika, natomiast niektórzy z nauczycieli akademickich zaproponowanych do minimum kadrowego reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe nie uwzględnione w wyżej wymienionej Uchwale, m.in. nauki o poznaniu i komunikacji społecznej, historia, literaturoznawstwo.

Do minimum kadrowe dla kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej zaliczono: na I stopniu studiów 12 nauczycieli akademickich (w tym 4 dr hab. i 8 dr) natomiast na II stopniu studiów 8 nauczycieli akademickich (w tym 3 dr.hab. i 5 dr), **tym samym wymagania dotyczące minimum kadrowego na studiach ogólnoakademickich I i II stopnia zostały spełnione.**

Minimum kadrowe na I stopniu studiów reprezentuje 11 nauczycieli akademickich z obszaru sztuki oraz 1 nauczyciel akademicki reprezentujący obszar nauk społecznych (pedagogika). Natomiast na studiach II stopnia obszar sztuki reprezentuje 7 nauczycieli akademickich, a obszar nauk społecznych (pedagogika) - jedna osoba.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełni wymagania § 14 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26.09.2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2016 r. poz. 1596) - wynosi dla

studiów I stopnia 1:8.3, a dla studiów II stopnia 1: 4.85 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku granicznym 1 : 25.

4.2

Obsada zajęć jest zgodna z obszarami wiedzy, nauki i sztuki oraz dyscyplinami naukowymi i artystycznymi reprezentowanymi przez poszczególnych członków kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej, a także z treściami i efektami kształcenia określonymi dla prowadzonych przedmiotów.

4.3

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry w drodze postępowań konkursowych lub umów cywilno-prawnych, ze specjalistami w danej dyscyplinie artystycznej oraz wykazuje spójność z koncepcją kształcenia na tym kierunku i planami jego rozwoju. Wydział, zgodnie z polityką całej Uczelni, posiada narzędzia motywujące nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. System motywacyjny Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego stwarza możliwość korzystania przez pracowników naukowo-dydaktycznych z puli środków statutowych na realizację zadań badawczych. Zapewnia finansowanie udziału pracowników w konferencjach naukowych i projektach artystycznych; finansowanie publikacji w ramach wydawnictwa wydziałowego i uczelnianego; dofinansowanie monografii i artykułów ogłaszanych w polskich oraz zagranicznych wydawnictwach zewnętrznych. Wydział systematycznie stosuje narzędzia okresowych ocen pracy nauczycieli, tak w ankietyzacji wewnętrznej, jak i przez raporty uczelnianego Biura Jakości Kształcenia. Wyniki ankiet studenckich są ważnym elementem systemu motywacyjnego nauczycieli akademickich.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z Władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie , w tym naukowe, a także dorobek naukowy i artystyczny nauczycieli akademickich. Sprawdzone również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone świadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, na podstawie których stwierdzono, że wszystkie te osoby spełniają warunek ujęty w art. 112a i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) – wszyscy nauczyciele akademicy złożyli oświadczenia o stanowieniu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku studiów i żaden z nich nie przekroczył limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1 – 2 powyższej Ustawy.

Nauczyciele akademicy reprezentujący minimum kadrowe kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na poziomie studiów pierwszego (**z wyjątkiem sześciu osób**) i drugiego stopnia (**z wyjątkiem dwóch osób**) spełniają wymagania określone w § 12 i 13 oraz 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia

3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie: dorobku naukowego lub artystycznego, liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uniwersytecie, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych. Analiza obciążeń dydaktycznych potwierdza, że nauczyciele samodzielnie prowadzą minimum 30 godzin zajęć, a doktorzy minimum 60 godzin.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370) **wynosi dla studiów pierwszego stopnia 1:8.3 , dla studiów drugiego stopnia 1:4.85 .**

Na podstawie analizy aktów mianowania oraz umów o pracę, a także informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, że dla wszystkich nauczycieli akademickich będących w minimum kadrowym wizytowanego kierunku studiów Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu stanowi podstawowe miejsce pracy, są oni zatrudnieni w Uczelni od wielu lat na czas nieokreślony, co dowodzi stabilności prowadzonej polityki kadrowej. **Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.**

Analiza dokumentacji przedstawionej przez jednostkę jednoznacznie wskazuje, że kwalifikacje oraz dorobek naukowy i artystyczny – wynikający z prowadzonych badań przez kadre naukowo – dydaktyczną ocenianego kierunku w pełni odpowiada stawianym wymogom i jest zgodny z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, jak również z programem studiów.

Dostosowanie liczebności kadry do liczby studentów tego kierunku oraz liczby godzin zajęć dydaktycznych zapewnia możliwość równomiernego obciążenia obowiązkami dydaktycznymi kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. Dorobek nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów obejmuje obszar sztuki, obszar nauk społecznych, oraz humanistycznych a także zagadnienia naukowe zgodne z profilem kształcenia na kierunku: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Istotnym elementem funkcjonowania WPA jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W roku akademickim 2016/2017 powołano Radę Pracodawców jako ciało opiniodawcze (Uchwała Rady WPA 18/09/2016/2017) reprezentującą otoczenie społeczne, gospodarcze i kulturalne. Na pierwszym posiedzeniu członkowie Rady zapoznali się z programem studiów i zadeklarowali przedstawienie opinii i propozycji ewentualnych zmian. Rada Pracodawców podczas swoich spotkań zgłaszała potrzebę zwiększenia liczby godzin z przygotowania pedagogiczno-psychologicznego do pracy z młodzieżą. Wskazywano również na braki metodyczne i brak warsztatu u studentów przyjmowanych do pracy i na praktyki. Ponadto zaproponowano wprowadzenie zajęć umożliwiających nabycie kompetencji menedżerskich oraz fakultetu z elementów podstaw prawa. Ponadto Urząd Prezydenta Kalisza wspiera Wydział poprzez współpracę w zakresie organizacji wystaw, koncertów w przestrzeni publicznej, zamówień miejskich na teksty naukowe i dzieła artystyczne, programy stażowe dla absolwentów oraz zatrudnianie studentów i absolwentów. Powyższe propozycje zostały rozważone przez władze wydziału i podjęto działania mające na celu ich realizację, m. in. poprzez wprowadzenie nowych przedmiotów, oraz zmianę formy dotychczasowych zajęć - pulę godzin zajęć w formie wykładu powiększono o godziny w formie ćwiczeń.

Lista interesariuszy zewnętrznych wzbogacana jest także o organizacje społeczne i pozarządowe, stowarzyszenia realizujące zadania statutowe na rzecz edukacji, kultury i sztuki (m.in. Filharmonia Kaliska, PSM I i II stopnia w Kaliszu). Wydział współpracując z przedszkolami, szkołami, placówkami oświatowymi, ruchem amatorskim, realizuje praktyki nauczycielskie i zawodowe (współpracę określają zawarte pisemne porozumienia). Działalność Biura Karier umożliwia studentom kontakt z pracodawcami i otwiera dla nich rynek pracy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

WPA będąc organizatorem i współtwórcą warsztatów, przedsięwzięć artystycznych, konferencji, wykładów, koncertów, festiwali, konkursów, Uniwersytetu Otwartego, Festiwalu Nauki i Sztuki, Drzwi Otwartych, akcji charytatywnych, wolontariatu, spotkań autorskich, umożliwia tym samym studentom praktyczne sprawdzenie osiągniętych efektów kształcenia. Spotkanie ZO PKA z interesariuszami zewnętrznymi, członkami Rady Pracodawców potwierdziło fakt i potrzebę ich udziału w kształtowaniu koncepcji kształcenia, w szczególności poprzez wskazywanie pożądaných umiejętności, kompetencji absolwentów wprowadzających ich na rynek pracy oraz wskazywanie koniecznych zmian w celu doskonalenia programu i procesu kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* rozpatrywać należy w aspekcie treści programowych, aktywności kadry i studentów na arenie międzynarodowej oraz mobilności studentów i kadry. W zakresie treści programowych jednostka prowadzi monitoring programów kształcenia oferowanych przez zagraniczne jednostki edukacyjne, co umożliwia stałą konfrontację programu kształcenia ocenianego kierunku z programami stosowanymi za granicą. Widoczna jest aktywność dydaktyczna, naukowa i artystyczna kadry na arenie międzynarodowej, a także wpływ tej działalności na doskonalenie programu kształcenia, m. in. poprzez stałą aktualizację i wymianę wiedzy oraz doświadczeń praktycznych, a także na monitorowanie i konfrontowanie wypracowanych przez jednostkę własnych metod pracy z metodami stosowanymi w ośrodkach zagranicznych.

Kompetencje językowe wykładowców przedmiotów kierunkowych pozwalają na prowadzenie zarówno zajęć dydaktycznych, jak i konsultacji w językach obcych, w szczególności w języku angielskim, a także na uczestnictwo w międzynarodowej mobilności. Dzięki prowadzeniu lektoratów czterech języków obcych (angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski) jednostka stwarza warunki do uczenia się w językach obcych, a także do międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku. Studenci i nauczyciele akademicy ocenianego kierunku regularnie uczestniczą w międzynarodowych projektach artystycznych, głównie poprzez udział w festiwalach i konkursach, w tym m. in. w ramach współpracy Kalisza z miastami partnerskimi, w szczególności z miastem Hamm (Niemcy) oraz w ramach stałej współpracy z ośrodkami akademickimi, m. in. Uniwersytetem w Grodnie (Białoruś), czterema uniwersytetami w Turcji. Nauczyciele akademicy uczestniczą w projektach naukowych, w szczególności poprzez udział w konferencjach naukowych za granicą (Węgry, Litwa, Łotwa, Niemcy, Białoruś, Rosja, Turcja, Anglia, Irlandia, Czechy), podejmują wyjazdy dydaktyczno-naukowe w ramach Teacher Mobility.

W ofercie dydaktycznej kierunku znajdują się zajęcia prowadzone w języku angielskim oferowane dla studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ i innych studentów zagranicznych. Zajęcia te nie były hospitowane podczas wizytacji. Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość odbycia części studiów, także realizowania praktyk i staży za granicą w ramach programu Erasmus+. Aktualnie w ofercie odnajdujemy siedem uczelni z następujących krajów: Norwegia, Litwa, Łotwa, Turcja. Z informacji uzyskanych przez studentów wynika, że wiedza o tych

możliwościach jest im powszechnie znana. Wykaz uczelni partnerskich znajduje się m. in. na stronie internetowej jednostki prowadzącej oceniany kierunek. O możliwościach wyjazdu studenci informowani są ponadto np. w ramach tzw. *Dnia Studenta I roku* oraz podczas spotkań przed rozpoczęciem rekrutacji na wyjazdy zagraniczne. Od roku akademickiego 2017/18 w ramach programu Erasmus+ dwaj studenci ocenianego kierunku (II rok, studiów II stopnia), w tym jeden niepełnosprawny, niewidzący, kształcą się na Litwie. W ramach studiów na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym z siedzibą w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu adepci mają kontakt z wykładowcami z zagranicy np. w roku akademickim 2016/2017 byli to wykładowcy z ośrodków akademickich w Turcji i Serbii. Oferta zajęć prowadzonych przez wykładowców z zagranicy w roku akademickim 2016/2017 była ciekawym uzupełnieniem oferty dydaktycznej wizytowanego kierunku

Od kilku lat oferta edukacyjna dla studentów zagranicznych w ramach programu Erasmus+ obejmuje studia I i II stopnia. W ramach Erasmus+, na semestr zimowy 2017/2018 zakwalifikowano troje studentów z Turcji. Pakiet edukacyjny w ramach Erasmus+ będzie stanowił podstawę programu kursu artystycznego w języku angielskim dla studentów zagranicznych w ramach tzw. *School of Arts*. Program oraz procedury formalne wymagane na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu mające na celu wprowadzenie *School of Arts* do międzynarodowej oferty edukacyjnej Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego są zaplanowane na rok akademicki 2017/18. Kolejny etap to stworzenie pełnej ścieżki anglojęzycznej w ramach ocenianego kierunku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Pedagogiczno-Artystycznym kreuje warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, planuje podjęcie dalszych działań na rzecz wspierania kształcenia w językach obcych oraz wspierania międzynarodowej mobilności studentów ocenianego kierunku i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na tym kierunku. Jednostka prowadzi współpracę w zakresie działalności dydaktycznej, artystycznej i naukowej z zagranicznymi instytucjami akademickimi, a także wykorzystuje wyniki tej współpracy dla doskonalenia programu kształcenia na ocenianym kierunku. Poziom internacjonalizacji procesu kształcenia uznać należy za w pełni zadowalający i adekwatny do potrzeb jednostki.

Dobre praktyki

Brak.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Uczelnia posiada szerokie zaplecze i bogate wyposażenie do prowadzenia zajęć dydaktycznych, wykładów, seminariów i szkoleń. Wydział dysponuje 69 salami wykładowymi, wyposażonymi w instalacje multimedialne. Jednostka posiada klimatyzowaną salę koncertowo-konferencyjną (408 miejsc) z rozbudowanym wyposażeniem multimedialnym, oświetleniowym oraz kabinami dla tłumaczy symultanicznych; klimatyzowaną salę kameralną, trzy obszerne audytoria oraz wielofunkcyjną aulę, nowoczesną bibliotekę oraz Uniwersytecką Galerię Sztuki. Na terenie uczelni jest także bufet, sala gimnastyczna i siłownia. W budynku dostępna jest bezprzewodowa sieć, umożliwiającą m.in. dostęp do platformy e-learningowej.

Do dyspozycji studentów jest 18 specjalistycznych sal z izolacją akustyczną, wykorzystywanych do dydaktyki oraz samodzielnego ćwiczenia w tym: 6 sal ćwiczeń, 3 sale do dyrygowania wyposażone w 2 pianina i lustra, salę do rytmiki i zajęć ruchowych wyposażoną w niezbędną do przeprowadzania zajęć wykładzinę baletową, drążek baletowy a także lustra. Stan ten uzupełniają : sala gry na instrumentach szkolnych z profesjonalnym zestawem idiofonów, 2 sale organowe , sala emisji głosu , 2 sale zajęć teoretycznych, sala big-bandu, wyposażone studio montażu dźwięku. Za zgodą Prodziekan ds. studenckich otrzymują oni również nieograniczony dostęp do sal i instrumentów także poza godzinami zajęć dydaktycznych.

Budynek dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zapewnione miejsca parkingowe, szerokie korytarze, pochylnie, trzy windy oraz o pomieszczenia sanitarne. Na podkreślenie zasługuje również nowoczesny charakter budynku Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego, kreujący atmosferę sprzyjającą pogłębianiu wiedzy.

Zdaniem Zespołu Oceniającego, infrastruktura będąca w posiadaniu Jednostki w pełni odpowiada potrzebom studentów wynikających z założonych efektów kształcenia.

7.2.

Biblioteka WPA należy do systemu biblioteczno-informacyjnego UAM w Poznaniu. Księgozbiór obsługiwany jest przez wspólny dla całego systemu program Horizon. Biblioteka gromadzi głównie zbiory z zakresu nauk humanistycznych i społecznych. Dla kierunku EASM, poza książkami, pozyskiwane są materiały nutowe oraz płyty CD i DVD. Na stanie biblioteki znajduje się blisko 45000 jednostek, z czego około 10% stanowią zasoby z zakresu sztuki muzycznej. Bardzo istotnym dla kierunku jest fakt prowadzenia prenumeraty

najważniejszych pism muzycznych: *Muzyka*, *Polski Rocznik Muzykologiczny*, *Ruch Muzyczny*, *Twoja Muza*, *Wychowanie Muzyczne w Szkole* oraz możliwość korzystania z zasobów o charakterze międzynarodowym poprzez dostęp do czasopism elektronicznych oraz e-booków z zakresu muzykologii, w tym m.in. z Wirtualnej Biblioteki Nauki, Biblioteki Nauki – Centrum Otwartej Nauki, The New Grove Dictionary of Music and Musicians, Nowej Muzyka Polskiej czy Abstracts of Music Literature.

W bibliotece znajdują się kabiny do odsłuchu muzyki, do pracy indywidualnej, przestrzeń do pracy grupowej oraz pomieszczenie do pracy rodzica z dzieckiem. Do dyspozycji czytelników pozostają 34 komputery z dostępem do Internetu. Niedostępne na miejscu i niemożliwe do nabycia pozycje, sprowadzane są zarówno dla studentów jak i dla wykładowców na zasadzie wypożyczeń międzybibliotecznych. Biblioteka jest dostępna dla studentów 6 dni w tygodniu: od poniedziałku do czwartku w godzinach 9:00 – 18:00, w piątek w godzinach 9:00 – 15:00 oraz w soboty, w których odbywają się zjazdy studiów niestacjonarnych w godzinach 9:00 – 15:30. Biblioteka w wizytowanej Jednostce charakteryzuje się dużą automatyzacją – funkcjonuje w niej system samowypożyczeń, wrzutnia pozwalająca na całodobowy zwrot książek oraz możliwość zdalnego dostępu do katalogu. Biblioteka jest przystosowana do obsługi osób niepełnosprawnych, w tym niedowidzących i słabo widzących.

Rozmowa z Dyrekcją Biblioteki, studentami oraz wizyta Zespołu Oceniającego w Bibliotece, w pełni potwierdziła powyższe - bardzo pozytywne - działania.

7.3.

Wydział stale rozbudowuje i doskonali infrastrukturę dla kierunku poprzez: zakup nowej aparatury naukowo-badawczej, instrumentów muzycznych, komputerów i programów do edycji dźwięku. Biblioteka rozbudowuje swój księgozbiór głównie poprzez nabywanie nowości książkowych i nutowych oraz pozostałych materiałów specjalnych, zawartych w sylabusach. Dodatkowym sposobem rozwoju zasobów jest wymiana biblioteczna oraz przyjmowanie darów. Prenumerata czasopism i baz danych oraz zakupy dokonywane są na podstawie zamówień składanych w bibliotece przez wykładowców i studentów Wydziału. Powyższa działalność jest wynikiem corocznych badań studenckiej oceny warunków i organizacji studiowania w ramach ankiety jakości kształcenia, która zawiera m.in. pytania dotyczące wyposażenia i zasobów bibliotecznych, dostępności komputerów i Internetu, wyposażenia sal i pracowni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zdaniem Zespołu Oceniającego Jednostka dysponuje bazą dydaktyczną oraz infrastrukturą w pełni umożliwiającą zdobycie zakładanych efektów kształcenia. Jednostka umożliwia również korzystanie z szeregu udogodnień studentom niepełnosprawnym; dotyczy to w szczególności ułatwień w korzystaniu z infrastruktury oraz zasobów Biblioteki.

Jednostka zapewnia studentom możliwość korzystania z aktualnych zasobów bibliotecznych i informacyjnych – w szczególności materiałów wymaganych podczas kształcenia w ramach przewidzianych modułów i sylabusów.

Jednostka prowadzi regularne badania oceny infrastruktury, zasobów biblioteczno-informacyjnych oraz edukacyjnych.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Zaleca się rozważenie możliwości rozbudowania dostępu do Internetu o sieć WiFi.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

8.1.

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku jako zasadniczy element systemu opieki i wsparcia ocenili osobiste zaangażowanie prowadzących zajęcia, wynikające z dobrej znajomości poszczególnych studentów – dzięki niewielkiej liczebności poszczególnych roczników. Według studentów, otrzymują oni od prowadzących pełne, niezbędne z ich punktu widzenia wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia. Wsparcie to polega przede wszystkim na indywidualnym doradztwie, konsultacjach oraz pozostawaniu do dyspozycji studentów również poza zajęciami dydaktycznymi. Jak poinformowali studenci, prowadzący pozostają do ich dyspozycji zarówno w ramach wyznaczonych godzin konsultacji, jak i poza nimi – na podstawie ustaleń ze studentami. Ponadto, kontakt z prowadzącymi studenci mogą utrzymywać za pośrednictwem korespondencji mailowej, a często także komunikacji telefonicznej.

Z perspektywy studentów, głównym oraz jedynym bezpośrednim narzędziem motywacji do osiągnięcia lepszych wyników w uczeniu się jest stypendium rektora dla najlepszych studentów, którego organizację i zasady przyznawania ocenili oni jako klarowne i ogólnodostępne. Studenci wskazali przy tym na problem przyznawania punktów do stypendium za osiągnięcia artystyczne – jakże charakterystyczne dla wizytowanego kierunku.

Według studentów, elementem wzbudzającym poczucie niesprawiedliwości jest fakt, iż studenci występujący trzykrotnie podczas jednego wydarzenia – prezentując niezależne dzieła muzyczne w różnych, odosobnionych kategoriach – otrzymują punkty o tej samej wartości, co studenci występujący wyłącznie w jednej kategorii. Z perspektywy studentów, występy w wielu kategoriach podczas jednego wydarzenia powinny zostać nagradzane osobno. Jak poinformowali, niezależnie od tego, czy dzieła prezentowane są wspólnie na jednym koncercie, czy też osobno – każde z nich wymaga osobnego, długotrwałego oraz rzetelnego przygotowania i powinno być traktowane jako niezależne dzieło zaliczane osobno do punktacji w ramach stypendium rektora. Zdaniem Zespołu Oceniającego rozwiązanie tego problemu leży w gestii pedagoga – organizującego dany koncert i typującego studentów do udziału w nim z odpowiednim programem.

Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie potrafili wskazać przykładów wsparcia w procesie wchodzenia na rynek pracy – z ich perspektywy, starania o zatrudnienie muszą oni podejmować samodzielnie nawiązując kontakt zarówno z podmiotami, w których realizowane są praktyki, jak i wizytującymi uczelnie zespołami artystycznymi. Istotnym jest, iż mimo braku możliwości dostrzeżenia bezpośrednich działań Jednostki wspierających studentów w kontaktach z rynkiem pracy, Jednostka realizuje działania, które tego rodzaju wsparcie wykazują pośrednio. Działaniami tego rodzaju są publiczne koncerty, również okazjonalne, w których studenci mogą prezentować się szerszej publiczności. Choć z perspektywy wizytowanego kierunku jest to działanie o wątpliwej skuteczności (studenci oczekują zatrudnienia w zawodzie nauczyciela, a nie jako artyści), należy przyznać, iż wyjątkowo uzdolnionym studentom taka forma może pozwolić na pozyskanie zainteresowania osób związanych ze światem muzyki, lub też pracodawcami reprezentującymi otoczenie społeczne. Co istotne, z perspektywy studentów nie istnieje potrzeba zwiększonego wsparcia w procesie wchodzenia na rynek pracy. Jak poinformowali, są oni pewni możliwości uzyskania zatrudnienia oraz chętnie poszukują go samodzielnie. Na dzień wizytacji, w Jednostce nie funkcjonowały organy Samorządu Studenckiego, a reprezentanci Samorządu nie byli oddelegowani do składu organów kolegialnych Wydziału oraz Uczelni. Stan ten, według relacji Władz Wydziału, wynikał z faktu, iż reprezentanci minionej kadencji organów Samorządu ukończyli studia lub zrezygnowali z działalności samorządowej ze względu na ukończenie studiów przez pozostałych Samorządowców. Wybory nowych kadencji organów samorządowych zostały przewidziane w czasie bezpośrednim po terminie wizytacji. Wedle relacji Władz Wydziału oraz studentów wizytowanego kierunku, reprezentanci poprzedniej kadencji samorządowej wykazywali wysokie zaangażowanie w życie Wydziału, co potwierdzają m.in. przedstawione w formie pisemnej wnioski z rozmów dotyczących jakości kształcenia, jakie Samorząd przeprowadzał ze studentami wizytowanej Jednostki. Z przeprowadzonych przez Zespół Oceniający PKA rozmów z Władzami Wydziału wynika, iż wykazują one otwartą postawę wobec działalności Samorządu, a wręcz jasno komunikują potrzebę aktywnej działalności Samorządowej na Wydziale – atmosfera potrzeby istnienia oraz przychylności Władz dla Samorządu Studenckiego nie ulega wątpliwości Zespołu Oceniającego PKA. Zespołowi przedstawiono ponadto siedzibę Samorządu Studenckiego, która jest wyposażona w komputer, szafki, biurka oraz przyrządy i materiały biurowe – zaplecze infrastrukturalne dla Samorządu należy ocenić pozytywnie. Budżet Samorządu Studenckiego jest przyznawany w oparciu o prowizorium

budżetowe na dany rok akademicki przez Dziekana Wydziału. Co istotne, Prodziekan ds. studenckich organizuje semestralne spotkania ze starostami poszczególnych roczników, podczas których poruszane są sprawy bieżące związane z pracą Wydziału – głos zabierać mogą również przedstawiciele Samorządu i pozostali studenci, co potwierdzają przedstawione do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA protokoły spotkań. Wedle relacji przedstawicieli Jednostki, liczba miejsc przewidzianych dla studentów-senatorów w Senacie Uczelni jest mniejsza, niż liczba Wydziałów – w efekcie, nie wszystkie Wydziały mogą zostać reprezentowane w Senacie przez swoich studentów.

W Jednostce funkcjonuje Koło Naukowe Historii Muzyki i Edukacji Muzycznej, którego reprezentanci nie byli obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA. Co istotne, z perspektywy obecnych na spotkaniu z Zespołem studentów, Koło nie cieszy się znacznym zainteresowaniem – dostrzegają oni natomiast potrzebę zwiększenia ponadprogramowej aktywności artystycznej – w szczególności poprzez utworzenie nowych grup muzycznych. Jak poinformowali studenci, z ich perspektywy pożądanym byłoby jednorazowe badanie zainteresowania utworzeniem nowych grup muzycznych oraz przygotowanie tego rodzaju grup w odpowiedzi na ich oczekiwania – również uwzględniając konieczność pozyskania i udostępnienia odpowiednich instrumentów muzycznych. Opiekę administracyjną studenci określili pozytywnie, nie zgłaszając w jej ramach żadnych zastrzeżeń.

Według studentów, wszelkie ich sprawy są załatwiane sprawnie, a wymagające szczególnego podejścia mogą rozwiązywać za pomocą Prodziekana ds. studenckich. Współpracę z Prodziekanem ds. studenckich studenci określili szczególnie pozytywnie zaznaczając, iż z chęcią służy ona poradą i osobistym zaangażowaniem będąc orędownikiem ich spraw zarówno wewnątrz Wydziału jak i wobec pozostałych organów Uczelni. Ogół systemu opieki i wsparcia funkcjonującego w ramach Jednostki należy ocenić, zgodnie z opinią studentów, jako pozytywny i odpowiadający ich oczekiwaniom, choć nierozbudowany. System, jako bazujący na osobistym zaangażowaniu pracowników dydaktycznych i administracyjnych, a także oparty o indywidualne dostosowania do potrzeb i oczekiwań studentów należy uznać za dostosowany do wymagań wszelkich grup studentów: studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pracujących oraz niepełnosprawnych.

8.2.

Ze względu na fakt, iż Jednostka nie stosuje rozbudowanego systemu opieki i wsparcia studentów w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia, dostępność do informacji o nim należy uznać za kompleksową i powszechną, co potwierdziła wiedza prezentowana przez studentów podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA. Jednostka nie prowadzi badań oceny studenckiej systemu opieki i wsparcia, jednak z perspektywy studentów wizytowanego kierunku, ze względu na charakter tego systemu, nie istnieje konieczność realizacji tego rodzaju badania. Jednostka realizuje coroczne badanie „Przyjazny Dziekanat?”. W badaniu zamieszczono pytania dotyczące: częstotliwości korzystania z dziekanatu, celowość odwiedzania dziekanatu, uzyskiwania adekwatnych do potrzeb informacji, informowania o powodach negatywnego rozpatrzenia spraw, pisemnego otrzymywania decyzji, informowania o drodze odwoławczej, przyjmowania wniosków, przedłużania

legitymacji studenckiej, dostępności w ramach wyznaczonych godzin oraz informowania o powodach niedostępności, poprawy jakości pracy dziekanatu, rzetelności i efektywności udzielanego wsparcia, dostępności informacji, kontaktu mailowego i telefonicznego, uzyskiwania informacji o pomocy materialnej, życzliwości i kultury osobistej pracowników, ogólnej oceny dziekanatu, dodatkowych uwag. Średnia ocen wizytowanej Jednostki stanowi 4,18 (w skali 1-5), co należy ocenić jako wynik pozytywny. Ze względu na satysfakcjonujący wynik badania nie realizowano działań naprawczych. System oceny opieki administracyjnej i kadry wspierającej proces kształcenia należy ocenić jako wyjątkowo szeroki i w pełni kompleksowy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Opieka i wsparcie dla studentów wizytowanego kierunku uwzględniają zróżnicowane potrzeby studentów, w tym niepełnosprawnych.

Jednostka stosuje minimalistyczne mechanizmy motywacji do osiągnięcia przez studentów wysokich wyników w nauce.

Nauczyciele akademicy wykazują aktywną postawę oraz zaangażowanie w proces uczenia się, osiągnięcia efektów kształcenia oraz zdobywania umiejętności badawczych,

Jednostka nie wykazuje aktywnego wsparcia studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy, co jednak nie budzi zastrzeżeń studentów. Należy jednak podkreślić, że w trakcie spotkania Zespołu Oceniającego z przedstawicielami Rady Pracodawców oraz interesariuszami zewnętrznymi przedstawiono szereg działań ze strony zarówno władz Miasta jak i przedstawicieli środowiska współpracujących z Wydziałem w zakresie zatrudniania w szkolnictwie jak i promowania działalności koncertowej. Jednostka zapewnia studentom kompleksową informację o formach ich wspierania i motywowania w sposób adekwatny do charakteru systemu.

Jednostka nie prowadzi badań studenckiej oceny systemu opieki i wsparcia.

Jednostka prowadzi szerokie i kompleksowe badanie studenckiej oceny obsługi administracyjnej oraz kadry wspierającej proces kształcenia.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

- Jednostka powinna przeprowadzić badanie potrzeb w zakresie prowadzenia ponadprogramowych grup artystycznych, a następnie – adekwatnie do możliwości finansowych – dołożyć starań w celu ich utworzenia i prowadzenia.

8. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
- zawieszenie prowadzenia specjalności „pedagogika fortepianowa”	Uczelnia od roku akademickiego 2009/2010 zawiesiła prowadzenie specjalności „pedagogika fortepianowa”
- dostosowanie sylwetki absolwenta do realnych możliwości kształcenia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	sylwetka absolwenta została dostosowana do realnych możliwości kształcenia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” poprzez wprowadzenie modułu muzyka organowa i sakralna, oraz modułu muzyka estradowa.
- wprowadzenie do egzaminów wstępnych na studia I stopnia obowiązkowego sprawdzianu z gry na fortepianie;	egzaminy wstępne na studia I stopnia uwzględniają obowiązkowy sprawdzian gry na fortepianie.
- zmodyfikowanie zasad rekrutacji na studia II stopnia poprzez wprowadzenie sprawdzianu ze stopnia przygotowania w zakresie przedmiotów artystycznych.	- zmodyfikowano zasady rekrutacji na studia II stopnia, poprzez wprowadzenie sprawdzianu stopnia przygotowania w zakresie przedmiotów artystycznych (praktycznych), jednak w kolejnym roku uczelnia zrezygnowała z tych wymogów
- dokonanie analizy merytorycznej sylabusów obowiązujących w Zakładzie Edukacji Muzycznej i ujednoczenie ich formy zgodnie z przyjętymi w Uczelni standardami	sylabusy opracowane zostały według nowych zasad obowiązujących w Uczelni, jednak Prezydium P.K A zwraca uwagę na konieczność poszerzenia problematyki związanej z kształceniem muzycznym np. dyrygowanie, gra na instrumentach itp.
-dokonanie analizy obsady niektórych zajęć dydaktycznych	- dokonano właściwej zmiany obsady wskazanych przez PPKA zajęć dydaktycznych
Poza procesem rekrutacji na studia II stopnia zakres działań naprawczych, podjętych w wyniku poprzedniej oceny jakości kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej uznać należy za skuteczny, gdyż umożliwił wyeliminowanie zidentyfikowanych nieprawidłowości.	